

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, RUGSĖJO – SEPTEMBER 30, 2009 • Vol. C Nr. 187

Kaina 75 c.

D. Grybauskaitė: turime sudaryti galimybę kiekvienam ginti savo šalį

Prezidentė Dalia Grybauskaitė Rukloje pati išbandė karinę techniką.

Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Vilnius, rugsėjo 29 d. (ELTA) – Atsisakiusi privalomosios karo tarnybos Lietuva kurs atsargą. Artimiausiu metu bus pristatyti planai, kaip šis procesas vyks, teigia prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Šalies vadovė, krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė ir Lietuvos kariuomenės vadas Arvydas Počius lankėsi Rukloje, Jonavos rajone, Motorizuotojoje pėstininkų brigadoje „Geležinis vilkas“. Prezidentė, kuri

yra ir vyriausioji šalies ginkluotųjų pajėgų vadė, Rukloje susipažino su Lietuvos kariuomenės struktūra, ginkluote ir technika, Gaižiūnų poligone stebėjo karines pratybas.

Pasak prezidentės, Lietuva turi mažas, bet labai kokybiškas pajėgas, kurios tikrai sugebėtų apginti šalį, kol sulauktume NATO sąjungininkių pagalbos.

D. Grybauskaitė teigė, kad kariuomenė turi vystytis, tačiau neslėpė, jog sunkmečiu šis procesas lėtės. Šalies vadovė taip pat užtikrino, kad Lietuva ir toliau vykdys tarptautinius įsipareigojimus. Prezidentė sakė, kad Lietuvoje reikia rengti atsargą. Atsargos rengimo planus ketinama pristatyti netrukus.

„Po to, kai šauktiniai buvo atšaukti Lietuvoje, Konstitucija bet koku atveju numato, kad kiekvienas Lietuvos pilietis turėtų galimybę būti pasirengęs ginti savo šalį“, – sakė D. Grybauskaitė.

K. Prunskienė apskundė teismui Liustracijos komisijos sprendimą

Vilnius, rugsėjo 29 d. (BNS) – Buvusi Lietuvos premjerė ir žemės ūkio ministrė Kazimira Prunskienė apskundė teismui Liustracijos komisijos sprendimą, kuriuo pripažinta, kad ji slapta bendradarbiavo su KGB, vykdė žvalgybos, kontržvalgybos ir ideologinės žvalgybos užduotis.

„Vilniaus apygardos administracinis teismas priėmė nutartį nagrinėti K. Prunskienės skundą“, – sakė

teismo atstovė spaudai Sigita Jacinevičienė-Baltaduonė.

Asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, veiklos vertinimo komisija (vadinamoji Liustracijos komisija) šį mėnesį vienbalsiai pripažino K. Prunskienę bendradarbiavus su KGB.

Komisija vadovavosi Aukščiausiojo Teismo prezidiumo nutarimu, kuris 1992 m. paliko galioti K. Pruns-

kieni nepalankų šio teismo Civilinių bylų kolegijos sprendimą.

Tuo metu pati ekspremjerė vadovaujasi jai palankiu Vilniaus apygardos teismo nuosprendžiu. 2003 m. pavasarį šis teismas paskelbė nesant įrodymų, kad K. Prunskienė slapta bendradarbiavimo su KGB. Politike tvirtina, kad Liustracijos komisija negalėjo pakeisti teismo sprendimo.

K. Prunskienė Liustracijos komi-

sijos pirmininkui Algimantui Urmonui pranešė nematanti reikalo dalyvauti komisijos posėdyje, nes šiuo klausimu yra priimtas Vilniaus apygardos teismo sprendimas, kuris yra įsiteisėjęs. Kvietimą į komisijos posėdį ir šios temos svarstymą be teisinio pagrindo K. Prunskienė vertino kaip politikavimą arba buvusios KGB užduoties ją kompromituoti tęsimą. Šiuo metu K. Prunskienė teigia kuri-

Lietuvos rašytojai įteikta ES literatūros premija

Rašytoja L. S. Černiauskaitė.

Irytas.lt nuotr.

Vilnius, rugsėjo 29 d. (BNS) – Lietuvos rašytojai Laurai Sintijai Černiauskaitei bei dar 11 populiariųjų Europos autorių Briuselyje buvo įteikta Europos Sąjungos (ES) literatūros premija. Įvertinimo sulaukė „Alma Litera“ leidyklos išleistas pirmasis L. S. Černiauskaitės romanas „Kvėpavimas į marmurą“.

Briuselyje vykusiose apdovanojimo iškilmėse dalyvavo Europos Ko-

misijos pirmininkas Jose Manuel Barroso, už švietimą ir kultūrą atsakingas EK narys Jan Figel, ES pirmininkaujančios Švedijos atstovai.

Priešingai nei kitomis esamomis literatūros srities premijomis, naująja premija pabrėžiama ir skatinama kuo didesnė Europos literatūros įvairovė. Premija bus skiriama trimis etapais: 2009, 2010 ir 2011 m. bus renkama 11 ar 12 laureatų. Taigi per

trejus metus visų 34 šalių, dalyvaujančių programoje „Kultūra“, literatūros kūriniai bus įvertinti premijomis.

Kiekvienam laureatui skiriama 5,000 eurų premija. Be to, pagal ES programą „Kultūra“ teikiama parama literatūros kūrinių vertimui.

„Premija atkreipiamas dėmesys į bręstančius talentus ir siekiama jų knygas paskleisti Europoje. Taip pat jos tikslas – keisti požiūrį į užsienio literatūros pažinimą ir atvirumą jai“, – teigia Europos Komisija.

2009 m. laureatus išaiškinti padėjo nacionalinės komisijos, kurios atrinko po vieną šiuolaikinės grožinės literatūros savo šalies autorių.

L. S. Černiauskaitės romaną numatyta pristatyti Frankfurto knygų mugėje šiomet spalio mėnesį. Prozininkė ir dramaturgė L. S. Černiauskaitė gimė 1976 m. 2003 m. išėjęs apysakų ir pjesių rinkinys „Liučė čiuožia“ tapo viena iš dvylikos Lietuvos literatūros ir tautosakos instituto išrinktų geriausių metų knygų. Nuo 2004 m. L. S. Černiauskaitė yra Lietuvos rašytojų sąjungos narė.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. 2009 m. kelionė dviračiais į Rako stovyklą (pabaiga) (p. 2)
- Amerika pamiršo Rytų Europą (p. 3)
- JAV studentai susitiko su nuostabia šeima (p. 4)
- Cleveland Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija (p. 4)
- Nuomonė (p. 5)
- „Dainavos“ planuose – naujas muzikinis projektas (p. 5)
- Atsiminimai (95) (p. 9)
- JAV lankysis I. Milkevičiūtė ir „Vaivora“ (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.36 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-29-09

PERIODICALS

Redakcijos žodis

JAV prezidentas Barack Obama su žmona Michelle šią savaitę apsilankys Danijoje ir ragins surengti 2016 m. olimpinės žaidynes Čikagoje. Šiame mieste prezidentas ilgą laiką gyveno – jo namai yra vos už kelių kvartalų nuo planuojamo olimpinio stadiono. Dėl teisės rengti 2016 m. olimpinės žaidynes taip pat varžosi Madridas, Tokijas ir Rio de Žaneiras. Tarptautinio olimpinio komiteto prezidentas leidu suprasti šalių vadovams, kad jų dalyvavimas niekaip nepaveiks balsavimo rezultatų, tačiau B. Obama įsitikinęs, kad „vienas tinkamas pokalbis, pavyzdys arba iliustracija gali būti lemiami“. Sunku pasakyti, ar B. Obama dalyvavimas suteiks pranašumą Čikagai penktadienį vykšiančiame balsavime, tačiau niekas neprieštarauja, kad jauno ir charizmatiško Jungtinių Valstijų vadovo parama neliks nepastebėta ir įvertinta. „Tai tarsi glajus ant torto“, – džiūgavo dukart olimpinį auksą pelnęs čikagietis krepšininkas Dwyane Wade.

Redaktorė Loreta Timukienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00 JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

2009 metų kelionė dviračiais į Rako stovyklą

Tęsinys iš rugsėjo 23 d.

Justas, Matas, Gilius ir Teriukas laive.

s.v.v.s.fil. DONATAS RAMANAUSKAS

Liepos 11 d.

Kėlėmės 7 val. r. Paskutinė kelionės diena. Per naktį lijo. Palapinės šlapios, bet nebuvo laiko jų džiovinti. Pavalgę pusryčius (visos kelionės

maisto likučius), susitvarkėm ir pradėjom ilgą procesą viską nugabenti atgal į sunkvežimį. Gerai bent kad oras vėl pagerėjo. Jau iki 10 val. r. vėl saulėta ir gražu. Sugrįžę į Ludington miestelį, sustojome „House of Flavours Ice Cream Parlor“, kur Brolis Vytenis visiems nupirko ledų. Valgėme ledus, kol sušalome. Labai skanu.

Pilni energijos varėme toliau iki stovyklos. Buvo smagu pamatyti seną mokyklą Pere Marquette Highway ir Hawley Road sankryžoje, nes žinojome, kad po to ligi stovyklos liko tik apie 8 mylias.

Atsiradome prie stovyklos vartų apie 12 val. p. p. Mus ten sutiko nemaža grupė „cheerleaders“, kuri pasveikino mus su sėkminga kelionės pabaiga. Oficialiai baigėm savo kelionę prie „Lituanicos“ valgyklos. Šiandien dviračiais nuvažiavome 26 mylias.

Epilogas

Iš viso per keturias dienas nukeliavome apie 264 mylias, brolio Vytenio patariamai. Tai faktas. Nesvarbu mylių skaičius, ši iškyla buvo aukščiausias taškas beveik 6 mėnesių planavimo ir pasiruošimo ir vadovams, ir dalyviams. Visi išmoko daugiau ne tik apie dviračius, bet ir apie save, išmoko kaip sugyventi sunkioje (bet smagioje) kelionėje su kitais broliais ir sesėmis. Ir kaip smagu, kad pirmą sykį prie prityrusių skautų kelionės prisidėjo dvi sesės – šaunuolės! Kiek smagių (ir kartais ne tokių smagių) prisiminimų visiems! Jau kalbame apie būsimą kelionę dviračiais, gal net ji truks 5 ar 7 dienas!

Didelė padėka broliui Vyteniui už jo iniciatyvą ruošiant, koordinuojant, planuojant šią nuostabią kelionę. Taip pat skautiškas ačiū mūsų palydovams, ypač mūsų sunkvežimio vairuotojui broliui Juozui, kuris jau antrą sykį (ir 2005 m.) mus seka visą kelią. Visi pasimokėme gražiau lietuviškai kalbėti, Aušros dėka, o brolio Lino humoras ir „behind-the-scenes“ pagalba buvo ypač naudinga vedant tokį „karavaną“.

Pabaiga.

Jubiliejus kviečia prie liepsnojančio laužo

Spalio mėn. 9 dieną bus švenčiama Akademinio skautų sąjūdžio 85 metų jubiliejus. Šio garbingo jubilėjaus proga, Filisterių skautų sąjungos (FSS) Čikagos skyrius ruošia metinę šventę, į kurią kviečia visus akademikus skautus ir jų svečius. Norėdamas paminėti šį garbingą jubiliejų FSS Čikagos skyrius išleido skautiškų dainų kompaktinę plokštelę „Prie liepsnojančio laužo“. Solistė, fil. Vilija Kerelytė parinko ir įdainavo visų mėgia-

mas skautiškas dainas. Jai akompanavo muzikas Algimantas Barniškis. Dainų rinkinys parinktas priminti skautams jų stovyklos draugystes, liepsnojančius laužus, per mišką aidančias dainas. Kompaktinė plokštelė „Prie liepsnojančio laužo“ pirmą kartą bus pristatyta metinėje šventėje. Tuo metu bus galima dainas pasiklausyti ir įsigyti kompaktinę plokštelę.

Pagrindinė šventės kalbėtoja, iš

tolimos California valstijos atvyksianti v.s. fil. Zita Rahbar. Meninės programos dalį atliks tautinių šokių ansamblis „Suktinis“.

Šventė prasidės 6:30 val. v. Carriage Greens Country Club, 8700 Carriage Green Drive, Darien IL, 60561.

Dėl užsakymo prašau skambinti fil. Jolandai Kerelienei tel.: 630-257-2558.

2008 metų Studijų dienų suvažiavimo nariai iškilmingai dalyvavo šv. Mišiose Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, Lemont. Akademikų skaučių draugovės ir Korp! Vytis vėliavų garbės palydą sudarė Čikagos ir Cleveland skyrių filisteriai skautai (iš kairės): fil. Jonas Variakojis, fil. Leonas Maskaliūnas, fil. Stepas Matas, fil. Renata Variakojytė-Staniškienė, fil. Danguolė Bielskienė ir fil. Vilija Kerelytė.

AMERIKA PAMIRŠO RYTŲ EUROPA

Pirmas kartas – atsitiktinumas. Antras – nesėkmė. Trečias – priešiškas veiksmas. Taip trumpai galima apibūdinti Amerikos elgesį su savo dar vakar stipriausia ir svarbiausia sąjungininke Europoje, Lenkijos bulvariniame laikraštyje „Fakt” rašo apžvalgininkas **Edward Lucas**.

Pirmasis įžeidimas Lenkijai buvo mestas Radek Sikorski kandidatuo-jant į NATO generalinio sekretoriaus kėdę. Jo galimybės buvo nedidelės, bet jis vis tiek nusipelnė pagarbaus elgesio iš Amerikos pusės. Nieko panašaus neįvyko: R. Sikorski sun-kiai sekėsi net patekti į susitikimą su Nacionalinio saugumo taryba.

Teoriškai NATO saugu-mo užtikrinimas vis dar veikia. Bet be tikro žemy-ninio planavimo ir regu-liarių pratybų jis lieka ma-lonia iliuzija, o ne grynu faktu. Kai paaiškės, kad Washington dėmesys ga-lutinai nukrypo kitur, Ru-sija ir jos Vakarų Europos draugai taip pat gali net-rukdomi pradėti sukti savo purvinus reikalus (...).

Tada atėjo eilė Lenkijos juodojo kaspino dienos – Rugsėjo 1-osios, Antrojo pasaulinio karo pradžios – minėjimams. Juose turėjo apsilankyti geriausi ir stipriausi Lenkijos draugai (o pasirodė tik Jungtinės Karalystės užsienio reikalų sekretorius David Miliband, kuris prisėdo paskutinėje eilėje ir klausėsi kitų žmonių kalbų). Pradinis amerikiečių užmojis siųsti garbią delegaciją sustojo ties kitu užgauliu gestu: Gynybos sekretorius William Perry paprieštaravo Lenkijos bandymui vadovauti NATO. Galiau-siai administracija atsiuntė Naciona-linio saugumo patarėją Jim Jones, bet iki tol žala jau buvo padaryta.

Trečiasis pasišaipymas buvo blo-giausias. Kariniu ir technologiniu po-žiūriu, sprendimas atsikratyti Geor-ge Bush ambicingais, brangiais ir ne-populiariais gynybinio šydo planais yra gudrus. Bet būtų buvę paprasta užtikrinti Lenkiją ir Čekiją, kad Ame-rikai vis dar rimtai rūpi jų saugumas.

Tai buvo galima padaryti sustipri-nant NATO planus, atliekant keletą karinių manevrų (kad neatsiliktume nuo Rusijos grėsmingojo „Zapad 2009”), pabrėžiant, kad patriotai eis vienas už visus ir visi už vieną. Taip būtų pabrėžtas Amerikos įsipareigoji-mas Lenkijai.

Vietoj to buvo tik skubotas, kone mėgėjiškas pranešimas su vėlyvo va-karo skambučiais ir žemo lygio dele-gacija, lakstančia tarp Prahos ir Var-šuvos. Visa tai vyko vieną juodžiausių dienų Lenkijos istorijoje. Tiesą sa-kant, tai ne tik priešiški veiksmai, tai tiesiog neatidumas ir nepaisymas. Bandžiau paaiškinti amerikiečių pa-reigūnams, kad lenkams rugsėjo 17-oji galėtų atitikti amerikiečių Pearl Harbor. Kartais atrodo, kad jie tik miglotai supranta, apie ką aš kalbu, rašo E. Lucas. Jaunuoliams Baltuo-siuose rūmuose ir Valstybės departa-mente visa tai yra kone senovės isto-rija. Galiausiai jaučiamas didžiulis nutolimas.

B. Obama yra pirmasis JAV pre-zidentas, kuris neturi jokių senti-mentų ar šeimyninių ryšių su Euro-pa. Būtų gan neteisinga sakyti, kad B. Obama Europa siejasi su vergija. Jam ji apskritai mažai su kuo siejasi. Žvelgiant į JAV užsienio politikos darbų sąrašą, ypač matyti, kad Rytų Europos saugumas dėl dėmesio gru-miasi su kitomis kur kas labiau spau-džiančiomis problemomis – Afganis-tanu, Artimaisiais Rytai, klimato kaita, Šiaurės Korėja, Iranu ir, žino-ma, Rusija. Kol neatsitiks kažkas labai blogo, Rytų Europa netaps pri-oritetu. Blogiausia, kad Rusija tai žino. Amerika net neturi parduoti Rytų Europos. Aplaidumas puikiai tiks.

Teoriškai NATO saugumo užtik-rinimas vis dar veikia. Bet be tikro žemyninio planavimo ir reguliarių pratybų jis lieka malonia iliuzija, o ne grynu faktu. Kai paaiškės, kad Wa-shington dėmesys galutinai nukrypo kitur, Rusija ir jos Vakarų Europos draugai (svarbiausia, Vokietija, bet dar ir Italija, Austrija ir kiti) taip pat gali netrukdomi pradėti sukti savo purvinus reikalus, ypač susijusius su energetika. Be galingo pašalinio ste-bėtojo, kuris sudarytų pusiausvyrą, Europos jėgos politika tampa pažei-džiama Rusijos ir Vokietijos sandorių. Panašūs dalykai nutiko jau ne kartą, o kai Amerika silpna ir išsiblaškiu-si, tai gali vėl pasikartoti, rašoma „Fakt”.

Alfa.lt

Requiem mano 1990-1991 metų amerikiečiui didvyriui

ANTANAS DUNDZILA

AP žinių agentūra pranešė, kad š. m. rugsėjo 27 d. Washington, DC priemiestyje mirė žymus JAV spaudos darbuotojas, ilgametis įvykių komentatorius William Safire. Kritišku Lietuvai metu jis savo raštais ir mums gražiai pasitarnavo.

Kai kokia nors proga prisimenu 1990–1991 metų Lietuvos laisvini-mosi įvykius, amerikiečių didžiojoje spaudoje iškyla Safire. Ypač esu jam dėkingas už vieną rašinį. (Čia geras pavyzdys, kai išliekančiam išpūdžiui pakanka vieno rašinio ar – kartais – net vieno žodžio.) Jame Safire ne tik taikliai, bet ir vaizdžiai, su amerikiečiams suprantamu JAV istorijos įžval-gumu, parodė tuometinėje JAV užsienio politikoje Lietuvos laisvinimosi aspiracijas slopinantį išsisukinėjimą. O to išsisukinėjimo aiškinimų buvo visokiausių, net dviveidiškų, net neįtikėtinų. Juk, atsimenate, reikėjo remti Gorbačiov, nes Sovietų Sąjungą tuo laiku alino sunki ekonominė padėtis, jos prasiskolinimas Vakarams (beveik tuometinių 100 mlrd. dol.) ir t.t., ir t.t.

Safire pavardę įsidėmėjau, kai jis didžiajame „New York Times” dien-raštyje bei kituose JAV laikraščiuose 1990 ar 1991 metais paskelbė šmaikščią parodiją. Safire spaudos strėlė buvo ne tik principinga, aštroka JAV valdžios kritika, bet, manyčiau, ir Gogoliui prilygstantis literatūrinis šedevras. Savo rašinyje jis operavo ir faktais, ir humoru. (Teisingai kaž-kuris britų rašytojas yra teigęs, kad juokas yra labai rimtas dalykas.) Mums svarbu, kad Safire labai originaliai parėmė Lietuvos interesus! Dvi-gubai svarbiau, kad Lietuvos interesus JAV istorijos pavyzdžiu viešai rė-mė amerikietis, ne lietuvis!

Savo rašinyje Safire tuometines Lietuvos laisvinimosi pastangas taik-liai perkėlė į 1776-ųjų JAV revoliucijos prieš britus laikus, JAV paskelbus nepriklausomybę. Lietuvos interesų šviesoje jis pajukė prezidento Bush (tėvo) politikoje naudotus argumentus apie sunkią Sovietų Sąjungos ekonominę padėtį bei kitus reiškinius. Palygindamas jis teigė, kad 1776 metais tos trylika britų kolonijukų privalėjo atsižvelgti į finansinius sun-kumus patekusią Anglijos karaliaus Jurgio III valdžią ir laukti, mokėti mokesčius (bei Amerikoje šerti Anglijos kariuomenę), dar bent 1776 me-tais nesidraskyti dėl nepriklausomybės. Savaime suprantama, kiekvie-nam amerikiečiui tokia logika atrodė idiotiška ir juokinga. Niekas juk XX šimtmečio pabaigoje negalvojo, kad ne laiku, kad be reikalo anuomet nuo Anglijos atsiskirta.

Šis ir kiti Safire rašiniai, be abejo, daug prisidėjo, formuojant ameri-kiečių viešąją nuomonę kritišku Lietuvai laiku. Amerikiečių laikraščių re-dakcijoms bei Kongreso nariams visi išeivijos parašyti laišakai nesvėrė tiek, kiek Safire rašiniai, išbubninti per, spėju, šimtą Amerikos laikraščių. Safi-re buvo plačiai skaitomas komentatorius, drąsiai reiškiantis savo nuomo-nę ir jokiai valdžiai nepataikaujantis. Juk, atsimenate, kaip Safire užsuk-ta mašina atkreipė dėmesį į demokrato Carter laikais sostinėn atsigaben-tą Georgia bankininką Bert Lance ir daug prisidėjo prie jo ištėmimo atgal į provinciją? Arba, kai Sovietų Sąjungos braškėjimo laikais respublikonas prez. Bush apsilankė Kijeve ir ukrainiečiams patarė neskubėti išeiti iš So-vietų Sąjungos, Safire šią prezidento nuomonę pavadino restoranuose ži-nomu „Kijevo viščiuku” (A Chicken Kiev). Teigiama, kad po šio straipsnio Bush su Safire daugiau nebekalbėjo, čia jau buvo tas šiaudas, nulaužęs kupranugrio nugarkaulį... Vėliau Safire teigė, kad yra visiškai priimtina prieštarauti net didžiausiems autoritetams, jei jie klysta. Tai vertas įsidė-mėjimo teigimas.

Safire į žurnalistinę stratosferą pradėjo kilti senokai. 1959 metais Pasaulinės parodos metu Maskvoje jis pasimaišė prezidento Nixon pa-šonėje, kai Nixon su Chruščiovu viešai špagavosi pagarsėjusiuose virtuvi-niuose debatuose. Safire tuomet pasirūpino garsiąja nuotrauka, kurioje Nixon ir Chruščiovas vienas kitą beveik bado pirštais. Kai Nixon tapo pre-zidentu, Safire atsirado Baltuose rūmuose, rašė ir redagavo prezidento kalbas. 1973 metais įsitaisė „New York Times” redakcijoje, tapo sindikuo-tu komentatorium, spaudoje pasirodė su keliomis knygomis. Kadangi jo dėmesys daugiausia buvo sutelktas į krašto politiką, gyveno Washington, DC apylinkėje. Per paskutinįjį dešimtmetį Safire viešai rodėsi rečiau, bet tebebuvo savo profesinėje aukštumoje, pvz., buvo vienas iš „Pulitzer” pre-mijų komisijos pirmininkų, Syracuse University patikėtinių tarybos na-rių, o 2006 metais prez. Bush (sūnus) Safire apdovanojo Prezidentiniu laisvės medaliu (Presidential Medal of Freedom) ir kt. Savo dažnai kandų humorą jis taikydavo ir sau pačiam: „Aš atstovauju universitete studi-javusiems, bet nebaigusiems...”

Internete bei spaudos archyvuose Safire straipsnių – šimtai. Štai 2002 m. lapkričio 22 d. jis labai gražiai rėmė Baltijos kraštų kandidatavimą į NATO „A William Safire: Victory in the Baltics”. Straipsnį jis pradėjo pri-siminimais apie disidentų ryšius 1989 metais apsilankymo Rygoje metu. Iš straipsnio neaišku, ar Safire skelbia V. Landsbergio, ar savo nuomonę: „Pagrindinis (tų laikų – A. D.) NATO tikslas yra sergėti, kad Rusija vėl nepasidarytų priešu.” Tuo metu tai buvo šviežiai suformuluotas, svarbus tarptautinis dėsniš. Savo straipsnį Safire baigia vakariečiams suprantama statistika apie Latviją (laisvas vertimas):

Nukelta į 9 psl.

Medvedev puola Rusijos sistemą

Prezidentas Dmitrij Medvedev antradienį, rugsėjo 15 d., parodė aiškų norą būti atskiriamas nuo minist-ro pirmininko Vladimir Putin. Jis iš-dėstė savo naują programą ir išsakė norą keisti sistemą, kuri yra Putin palikimas ir kuri netinka šių laikų Rusijai. Medvedev taip pat pasakė, kad galbūt jis sieks būti kandidatu 2012 m. Rusijos prezidento rinki-muose, ir kad gal ir Putin vėl panorės tapti prezidentu.

Medvedev kalbėjo apie savo no-

rus pakeisti Rusiją, daug pasiūlymų išdėstė ir internete, ir rugsėjo 15 d. susitikimo metu. „Valdai” tarptauti-niam diskusijų klubui (Valdai Inter-national Discussion Club), grupei užsienio ir vietinių akademikų ir žur-nalistų jis dvi su puse valandos kri-tikavo Rusijos „primityvią”, žaliavom paremtą ekonomiką, sisteminę ko-rupciją ir pilnos demokratijos nebu-vimą. Medvedev nori daugiau demok-ratijos, nori palaužti korupciją ir dau-giau dėmesio

Nukelta į 11 psl.

Lina Mačiūnaitė, LISS direktorė Birutė Bublienė, Aleksandra Habanek ir Kaimo fondo direktorius, San Francisco LR garbės konsulas Dennis Garrison žaidžia „Frisbee“ su kaimo jaunimu.

STUDENTAI SUSITIKO SU NUOSTABIA ŠEIMA

Lietuvių išeivijos studentų stažuotė Lietuvoje

LINA BERŽINSKAITĖ

Prieš kelias savaites studentai apsilankė Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijoje. Šio apsilankymo metu susitikus su ministru Vygaudu Ušacku, kilo kalba apie nuostabią šeimą, gyvenančią Šiaulių rajone. Ši šeima nepaprasta tuo, kad vyras ir žmona yra įsivaikinę vienuolika vaikų. Ministras kvietė mus susitikti su šia šeima.

Pagaliam pereiną savaitę dalis stažuotojų nutarė aplankyti daugiavaikę šeimą. Bevažiudami įsivaizdavom, kad atrasim kuklų namelį, o Lietuvos žalias lygumas – pilnas vaikų. Tačiau po valandos kelio mūsų autobusiukas privažiavo ne prie mažos trobelės, bet prie didelės liuksusinės sodybos. Važiudami keliuku pastebėjom profesionalią teniso aikštelę, futbolo vartelius, ežero pakrantėje lieptelį ir daugiau nei vieną krepšinio aikštelę. Sustoję prie pagrindinio namo, susipažinome su didele šeima, kuri irgi ką tik buvo atvažiavusi.

Stazuotės studentai ir vaikai (paugliai) jau buvo bepradedantys rasti bendrą kalbą ir susitarė žaisti, kai atvažiavo juodas BMW automobilis. Iš automobilio išlipo garsusis Lietuvos krepšininkas Šarūnas Marčiulionis. Tuomet visi suprato, kad atvyko-

me į jo asmeninę sodybą, o vėliau studentai sužinojo, kad Marčiulionis savo namą užleido šeimai visam savaitgaliui.

Berniukai nuėjo žaisti krepšinių, mergaitės pievelėje pradėjo mėtyti tinklinio kamuolį. Pasportavę visi bridome į šiltą ir gaivinantį ežerą, vakare kartu susėdome ir valgėme šeimos paruoštą maistą. Iš kaimo ji atsivežė agurkų, pomidorų, šviežiai pagaminto sūrio ir sviesto. Ant stalo buvo vištienos ir kepsnių bei miško uogų ir pyragų. Šeimos vaišingumas man asmeniškai buvo labai gražus.

Skaniai pavalgę, visi toliau bendravome. Marčiulionis, Ušackas ir kiti prisijungė prie žaidimų, vėliau kai kurie ėjo į pirtį. Vakarui sutemus, pradėjome visi dainuoti. Vienas užtraukė dainą, ir visi prisijungė. Šarūnas, pasiėmęs gitarą, pradėjo groti. Studentai nustebo jo muzikiniais gabumais.

Buvo labai įdomu susitikti su šeima ir pamatyti Marčiulionio sodybą. Nors studentai manė, kad tą dieną praleis kaime, niekas nesiskundė, kad diena praėjo su šeima Marčiulionio sodyboje. Valgėme skanų, sveiką, šeimos augintą, gamintą naminių maistą, smagiai praleidom dieną su naujais draugais.

Studentai pas Šarūną Marčiulionį Dubingiuose.

CLEVELAND, OH

Cleveland Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija

Tęsinys iš rugsėjo 29 d.

ŽIVILĖ VAITKIENĖ

Įsisteigia antra lietuviška parapija

Lietuvių skaičius Cleveland augo. Apie 1927 metus kilo sumanymas steigti dar vieną lietuvišką parapiją. Organizacinis komitetas kreipėsi į vyskupą Joseph Schrembs, kuris 1929 m. kovo 15 d. suteikė leidimą steigti parapiją. Parapijiečiai galvojo parapiją pavadinti Šv. Onos vardu, bet kadangi vyskupijoje jau buvo bažnyčia tuo vardu, vyskupas parapijai paskyrė Dievo Motinos Nepaliaujamos Pagalbos vardą. Tais pačiais metais į Cleveland atvyko kun. Antanas Karužiškis – pirmasis šios parapijos klebonas, savo pareigas ėjęs iki 1939 metų. Parapija turėjo kleboną, bet neturėjo bažnyčios. Kun. Karužiškio rūpesčiu, 1930 metais buvo nupirkta 2 akrų dydžio Hillgrove Inn nuosavybė Neff gatvėje. Parapijai tuo metu priklausė 150 šeimų; jos džiaugėsi turėdamos pastogę kur susirinkti ir išklausyti Mišias.

Pirmieji devyneri metai praėjo be didesnių rūpesčių, kad parapija augtų. 1939 metais atvyko kun. Juozas Angelaitis. Jo rūpesčiu ir nepaprasto taupumo ir darbštumo dėka pirkimo skolos buvo sumokėtos per dvejus metus. Nusprendęs, kad parapijai reikia tinkamų bažnytininių pastatų, 1950 metais gavo vyskupo leidimą ir pradėjo didžiulius statybos darbus. Bažnyčia buvo pašventinta 1952 metais, likusieji pastatai baigti statyti 1962 metais. Kun. Angelaitis rūpestingai vadovavo parapijai 35-erius metus – iki 1974 metų.

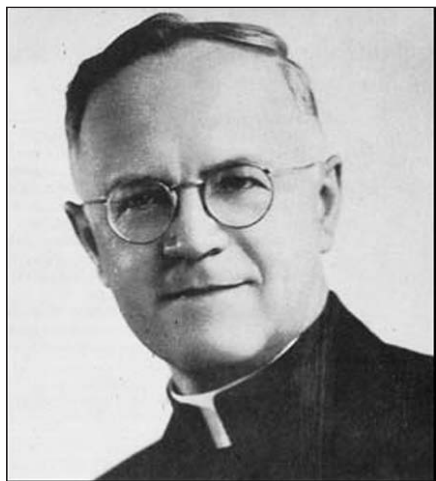
1974 metais kun. Gediminas Kijauskas, SJ buvo paskirtas klebonu, tas pareigas jis ėjo iki šių dienų. Jam vadovaujant, 1987 metais bažnyčios buvo pakeisti vidaus papuošimai. Parapijos vardas sumodernintas ir dabar parapija žinoma Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos vardu. Nors parapijinė mokykla buvo uždaryta 1988 metais, šeštadieniais jos patalpose veikia Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla. Parapijos patalpose vyksta šokių ir chorų repeticijos, susirinkimai ir koncertai sportuojama.

Rašant straipsnius naudotasi knygomis: „Lietuviškoji Enciklopedija“, Kaunas 1937, penktas tomas; „Lietuvių pėdsakai Amerikoje“, Vilnius, 2006. Taip pat informacija iš parapijų tinklalapių www.olphofcleveland.org ir www.saintgeorgeparish.org

Bus daugiau.

Kun. Antanas Karužiškis, pasirūpinęs nupirkti žemę Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijai ir tarnavęs pirmuoju klebonu nuo 1929 iki 1939 metų.

Kun. Juozas Angelaitis, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos klebonas (1939–1974). Jo rūpesčiu vyko didieji statybos darbai, rengti piniginiai vajai įkurti ir pastatyti DMNP parapiją.

Kun. Gediminas Kijauskas, SJ, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos klebonas (1974–2009).

**REMKIME
DRAUGO FONDA –
RŪPINKIMĖS
„DRAUGU“!**

**TEL.: 773-585-95000
WWW.DRAUGAS.ORG**

Nuomonė

Žmonės visokiais būdais stengiasi išlikti gyvi

DALĖ MEČKAUSKIENĖ

Gen. V. Vitkauskas įvykdė tik vieną prezidento Antano Smetonos ir A. Merkio vyriausybės nutarimą – „ginklų nespriešinti rusų sovietinei kariuomenei“.

A. Smetonos, A. Merkio vyriausybės, dalyvaujant gen. S. Raštikiui, gen. Pundzevičiui, gen. V. Vitkauskui, paskutinis posėdis įvyko 1940 m. birželio 14–15 dienomis. Tuo metu A. Merkio vyriausybė atsistatydino. Naują vyriausybę bandė sudaryti gen. S. Raštikis, bet Maskvos valdžia nesutiko.

Prez. A. Smetona pasitraukė iš Kauno 1940 m. birželio 15 d. apie 16 val. Prieš pasitraukdamas, pasirašė aktą, kad palieka ats. pulk. leit. A. Merkį pavaduoti jį Respublikos prezidento pareigose. Prez. A. Smetona jokių nurodymų gen. V. Vitkauskui nepaliko, tik patarė iš Lietuvos pasitraukti.

1940 m. birželio 15 d. 14 val. buvęs užsienio reikalų ministras J. Urbšys atsiuntė iš Maskvos telegramą, jog Sovietų Sąjungos užs. reik. komisaras V. Molotovas įteikė reikalavimus Lietuvai: „(...) gen. Pavlovas su gen. V. Vitkausku susitiks Gudagoje birželio 15 d. 20 val. Nepageidaujamiems nesusipratimams ir konfliktams išvengti, Lietuvos valdžios organai tuoj įsako kariuomenei ir gyventojams netrukdyti Sovietų Sąjungos kariuomenės judėjimo Lietuvos teritoriją.“

Gen. Vitkauskas nuo tada jau vykdė **ne** prez. A. Smetonos ir A. Merkio vyriausybės nutarimą, bet Sovietų Sąjungos užs. reikalų komisarą V. Molotovo reikalavimus. Lietuvos vyriausybė jau buvo atsistatydinusi, o prez. A. Smetona išvyko iš Kauno už 2 valandų. Rusų okupantų reikalavimus vykdė jau ir buvęs vyriausybės min. pirm. A. Merkys. A. Merkys birželio 16 d. 16 val. per radiją liepė kariuomenei ir gyventojams ramiai laikytis rusų kariuomenės atžvilgiu.

J. Paleckio vyriausybės sudarymo patvirtinimas ir jos paskelbimas buvo paskutinis, ne savo noru, bet rusų okupantų prievarta išgautas A. Merkio „valstybinis“ aktas. To ir bijojo prez. A. Smetona. Tai padaręs A. Merkys atsistatydino.

Gen. Vitkauskas irgi įsakė kariuomenei ir gyventojams netrukdyti judėjimo rusų kariuomenei Lietuvos teritorijoje. Vėliau jis elgėsi taip, kaip rusai okupantai ir Lietuvos komunistai norėjo.

Rusai okupantai vykdė, o gen. Vitkauskas daugiau ar mažiau prisidėjo prie Lietuvos kariuomenės įjungimo į rusų sovietinę.

J. Paleckio vyriausybėje gen. Vitkauskas buvo krašto apsaugos ministru. Vėliau ėjo Lietuvos „liaudies kariuomenės“ vado pareigas. 1940 m. rugpjūčio 30 d. liaudies kariuomenė

pertvarkyta į Raudonosios armijos teritorinį šaulių 29 korpusą. Korpusu tapo gen. Vitkauskas. Tose pareigose išbuvo iki 1941 m. liepos 23 d.

Vokiečiams pradėjus karą, pabėgo į Sovietų Sąjungą. Ten įstojo į komunistų partiją. Grįžo į Lietuvą 1945 m. 1942 m. Sovietų Sąjungoje buvo suformuota 16-oji „lietuviška“ divizija, kurioje jis dalyvavo.

1958 m. „Švyturys“ (Nr. 6) ir 1960 m. „Švyturys“ (Nr. 12) išspausdinti gen. V. Vitkausko prisiminimai, kurie buvo perspausdinti ir komunistų laikraščiuose. Tuo metu jam buvo 68–70 metų, o maždaug už 5 metų jis numirė. Savo prisiminimuose jis bjauriai dergė Nepriklausomą Lietuvą ir jos vyriausybę. Tai daugiau aprašyta gen. Raštikio raštuose. Jeigu gen. Raštikis žinojo, ką gen. Vitkauskas darė Lietuvoje, tai ir K. Musteikis galėjo apie tai žinoti. Tik K. Musteikis švelniau prisiminimuose atsiliepė apie gen. Vitkauską: „O kai rusai paspaudė, neužteko drąsos pasipriešinti ir nuriedėjo į okupanto pataikūnų eiles.“

Ne pirmoji D. Stankaitytė išvadino gen. Vitkauską išdaviku. Gen. S. Raštikis rašė „Įvykiai ir žmonės“: „gen. V. Vitkauskas pasitarnavo Lietuvos priešams komunistams ir Sovietų Sąjungai, nuėjęs net slidžiu išdaviko keliu.“ Kanados Toronto miesto „Tėviškės žiburiai“ 1965 m. rašė: „V. Vitkauskas nuo patrioto žengė iki tautos išdaviko.“ Apie tai rašė ir kiti žmonės savo prisiminimuose.

Mano tėvelis St. Skeberdis, Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės kapitonas, perskaitęs V. Vitkausko prisiminimus, prisimenu, tada pasakė: „rusai okupantai ir Lietuvos komunistai iš V. Vitkausko padarė šliaužiantį vergą ir tik dėl gardesnio duonos kėsnių ir kad galėtų gyventi Lietuvoje“.

Rusai okupantai jam nieko blogo nepadarė, o A. Merkį, kuris privertė jiems pasitarnoti, ištrėmė į Sibirą, jis ten ir mirė. Tas pats atsitiko ir su Merkio sūnumi Gediminu Merkiu, kuris pasirašė (aišku, komunistų parašytą) straipsnį „Gyvoji Lietuva ir politiniai lavonai“. Ten jis šmeižia Nepriklausomą Lietuvą, jos vyriausybę, bet baisiausia – ir savo mirusį tėvą.

Pskovo kalėjimo lietuviai kaliniai A. Iešmantas, Pečeliūnas ir V. Skuodis pasakė: „Mus griežtai nubaudė už tai, kad mylėjome savo tėvynę Lietuvą, už tai, kad troškome savo tautai laisvės, už tai, kad nesutikome tapti lietuvių tautos išgamos arba jos priešų vergais.“ Žmonės laikosi įsikabinę į žemę ir visokiais – gerais ar blogais – būdais stengiasi išlikti gyvi.

Naudotasi prisiminimais ir raštais: gen. S. Raštikio, A. Merklio, K. Škirpos, V. Šliogerio, V. Statkaus, J. Urbšio, J. Švobos, E. Turausko, J. Audėno, K. Musteikio, žurnalu „Naujoji viltis“ Nr. 28 ir kt.

Choro „Dainava“ planuose – naujas muzikinis projektas

JOLANTA URBIETIENĖ

Turbūt neatsirastų lietuvis, kuris nebūtų girdėjęs, kuo besibaigiantys 2009-ieji ypatingi mūsų tautai. Lietuvos vardo paminėjimo 1000-mečiui skirtų renginių sukuryje ir anapus Atlanto, ir čia kiekvienas galėjo pabuvoti savo širdžiai mielame koncerte, spektaklyje, sutikti ir palydėti „Ambersail“ buriuotojus ar drauge su kitais pasaulio lietuviais vienu metu giedoti mūsų tautos himną, tokiu būdu pasauliui pranešant apie jau antrąjį tūkstantmetį skaičiuoti pradėjusios šios mažos Pabaltijo šalies egzistavimą. Lietuvių meno ansamblis „Dainava“ šitą sukaktį, kaip žinia, paminėjo Čikagos centre įsikūrusiame Harris teatre drauge su pianistais Sonata ir Roku Zubovais suruoštu koncertu „Gratulationes Lithuaniae“ bei išiliejo į vasarą Vilniuje įvykusios išspūdingos Tūkstantmečio dainų šventės „Amžių sutartinė“ dalyvių gretas.

Rimstant pastarųjų jubiliejinį renginių šurmuliui, „Dainava“ jau ruošiasi kitiems, ateinantiems renginiams. Pirmasis jų – sekmadienį, spalio 3-ją, Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Lietuvių Fondo kvietimu, choras atliks koncertinę dalį vakare, skirtame pagerbti kadenciją baigusį Lietuvos Prezidentą Valdą Adamkų bei jo žmoną Almą Adamkienę. Netrukus po jo, spalio 25 d., „Dainava“ giedos šv. Mišiose, skirtose išimtinai tūkstantmetės Lietuvos renginių minėjimo užbaigimui ir kurios bus aukojamos po vasario mėnesį įvykusio gaisro duris vėl atvėrusioje Čikagos Holy Name Cathedral. Drauge su lietuviiais kunigais iš Čikagos ir Lietuvos (atvyksta Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius) Mišias atnašaus

ir Čikagos kardinolas Francis George. Tikimasi gausaus tikinčiųjų būrio.

2010-uosius „Dainava“ ruošiasi pasitikti vienu iš didžiausių naujojo sezono renginių – sausio mėnesį įvyksiančiu neeiliniu koncertu. Juo ansamblis paminės gražią sukaktį – jau 65-uosius savo gyvavimo metus. „Klausytojai, – sako vadovas Darius Polikaitis, – turės nepaprastą galimybę išgirsti šiai progai sukurtų kūrinių. Beje, jie bus parašyti specialiai chorui ir birbynei ir bus atlikti drauge su iš Lietuvos atvyksiančiu birbynininku Dariu Klišiu. Reikia pasakyti, jog mano bendravardis Darius – unikali asmenybė. Jis – šių metų balandį New York Carnegie Hall įvykusio ‘YouTube’ simfoninio orkestro narys.“ Apie šį muzikantą ir kompozitorį ir tai, kaip jis pateko į minėtąjį „internetinį“ orkestrą, jau buvo rašyta spaudoje. Tik priminsime, kad Darius iš daugiau nei 3,000 kandidatų iš 70 pasaulio šalių, konkursui internetu pateikusių savo pasirodymo įrašą, pateko tarp 96 komisijos atrinktų laimingųjų, kuriems buvo suteikta galimybė pasirodyti įžymiojoje scenoje. Tad numatytas „Dainavos“ ir šio autentišku lietuvišku instrumentu grojančio gabaus muzikanto koncertas bus pirmasis bendras projektas.

Na, o renginių sezoną „Dainava“ baigs drauge su kitais keturiasdešimčia užsienio bei Lietuvos chorų, dalyvaudama 2010 m. liepos 1–4 d. Toronto mieste, Kanadoje, įvyksiančioje IX dainų šventėje „Daina aš gyvenu“. Laukia turiningi veiklos metai, o ansamblio gerbėjams žadama išspūdinga programa. Choro naujienas galite skaityti svetainėje **www.dainava.us**

„Dainavos“ nariai vasarą Vilniuje įvykusios išspūdingos Tūkstantmečio dainų šventės „Amžių sutartinė“ dalyviai. **Janet Kriščiūnas** nuotr.

Vilnius, rugsėjo 29 d. (ELTA) – Lietuvos užsienio reikalų ministras Vygandas Užsackas ir Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) prezidentas Vladas Garastas pasirašė bendradarbiavimo susitarimą. Šia sutartimi siekiama kuo plačiau užsienyje pristatyti 2011 m. Lietuvoje vyksiantį Europos vyrų krepšinio čempionatą, didinti užsienio šalių gyventojų susidomėjimą Lietuvos krepšinio laimėjimais ir galias tradicijas turinčia Lietuvos krepšinio istorija bei skatinti krepšinio sirgalius apsilankyti Lietuvoje. Užsienio reikalų ministerija (URM) susitarimu įsipareigojo per savo darbuotojus, Lietuvos diplomatinės atstovybės, konsulinės įstaigos ir garbės konsulus prisidėti prie informacijos apie 2011 m. Europos čempionatą platinimo. Taip pat numatoma, kad URM, diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos tinklalapiuose bus skelbiamos nuorodos į LKF arba Europos čempionato interneto svetainę.

Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr. – LKF prezidentas V. Garastas (k) ir užsienio reikalų ministras V. Užsackas.

Bus galima atsisakyti slaviškų priesagų pavardėse

Vilnius, rugsėjo 29 d. (BNS) – Lietuvos gyventojai galės sulietuvinti savo pavardes atsisakydami slaviškų priesagų – tokį pavardės keitimo pagrindą artimiausiu metu žada įteisinti teisingumo ministras Remigijus Šimašius.

Įsigaliojus naujai tvarkai, pavyzdžiui, Stankevičius galės be sudėtingų procedūrų pasivadinti Stankumi, bus galima atsisakyti ir kitokių slaviškų priesagų, pavyzdžiui, -avičius ar -auskas.

Kalbininkai neprieštarauja, kad tokia galimybė būtų sudaryta, bet teigia esantys prieš galimą visuotinį pavardžių keitimą, apie ką buvo svarstoma Pirmosios Lietuvos Nepriklausomybės laikotarpiu.

„Svarstome įvesti dar vieną pagrindą – pavardės susitumpinimą, paliekant tradicinį įprastą vartoti sutrumpintą variantą. Pavardžių susitumpinimas numetant nebūdingas lietuvių kalbai priesagas yra neproblemiškas atvejis”, – sakė Liberalų sąjūdžio deleguotas R. Šimašius.

Teisingumo ministras naujas taisykles žada patvirtinti per vieną ar kelias savaites. Asmenys, norintys atsisakyti slaviškų priesagų pavardėse, turės kreiptis į civilinės metrikacijos įstaigas.

Pavardžių keitimo galimybę su teisingumo ministru aptarusi Valstybinės lietuvių kalbos komisijos (VLKK) pirmininkės pavaduotoja Jūratė Palionytė sakė: „Tie asmenys, kurie norėtų atsisakyti slaviškų priesagų, galėtų tai daryti individualia tvarka. Pirmosios Lietuvos Nepriklausomybės laikotarpiu buvo sumanyta ir pradėti kurti teisės aktai, kad tai būtų visuotinis dalykas, bet nemažai kalbos specialistų tam prieštaravo, nes pavardė yra brangintinas žmogaus žymuo ir tai yra jo šeimos, giminės pavardė. Todėl tokio visuotinio pavardžių keitimo atsisakant slaviškų priesagų tikrai nereikėtų ir dabar kalbos specialistai tam nepritarė”, – sakė J. Palionytė.

Kalbininkė pabrėžė, kad pavardžių sistema Lietuvoje kūrėsi kelis šimtmečius ir jau yra nusistovėjusi.

R. Šimašiaus teigimu, įteisinus naująją tvarką, masinio pavardžių keitimo Lietuvoje neturėtų būti. Pasak ministro, dėl įvairių netradicinių priežasčių, neskaitant santuokų ir ištuokų, kasmet pavardes prašo leisti pasikeisti apie 1,500 Lietuvos gyventojų. Kiek iš jų nori susitumpinti pavardes atsisakydami slaviškų priesagų, tikslių duomenų nėra.

dainų šventei „Amžių sutartinė”.

Naujausios nuotraukos darytos šių metų rugpjūčio 3 d. Iki tol 2002 m. darytose „Google Earth” palydovinėse nuotraukose nebuvo matyti prekybos centro „Ermitažas”, o „Forum Palace” pastatai dar tik buvo statomi.

Svarbu žinoti

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje praneša, kad nuo 2009 m. rugsėjo 25 d. konsulate nebeišduodamos konsulinės pažymos, patvirtinančios gyvenimo Jungtinėse Amerikos Valstijose faktą.

Lietuvos Respublikos piliečiai, ketinantys pervežti asmeninį turtą iš JAV į Lietuvą ir norėdami pasinaudoti 1983 m. kovo 28 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 918/83 nuostatomis dėl atleidimo nuo maito mokesčių, įrodymus apie gyvenimo už Bendrijos muitų teritorijos ribų bent 12 mėnesių faktą turi tiesiogiai teikti

Muitinės departamentui prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos arba atitinkamai teritorinei muitinei.

Dokumentai, įrodantys gyvenimo už Bendrijos ribų faktą (pvz.: pasibaigusi darbo, mokslo ar kt. sutartis, mokslo įstaigos baigimo dokumentas ir pan.), kuriuos asmuo turi tiesiogiai pateikti muitinei, yra nurodyti Muitinės departamento internetiniame tinklalapyje www.cust.lt (Keleiviui Gyvenamosios vietos keitimas Persikeliant iš trečiosios šalies į Lietuvą: <http://www.cust.lt/rubric?rubricID=609>).

Prezidentė siūlys VSD pertvarką

Vilnius, rugsėjo 29 d. (BNS) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė sako, jog siūlys pertvarkyti Valstybės saugumo departamentą (VSD), tačiau kol kas neatskleidžia, ar atleis VSD generalinį direktorių Povilą Malakauską.

„VSD dirba nepatenkinamai, šitą sakiau visą laiką. VSD būtina depolitizuoti, kad politikai negalėtų daryti įtakos tiesiogiai šios įstaigos, kuri yra labai svarbi, darbui. Tokią pertvarką ruošiuosi teikti ir daryti, o darbuotojų klausimai bus sprendžiami tos pertvarkos rėmuose”, – lankydamosi Jonavos rajone esančioje Motorizuotoje pėstininkų brigadoje „Geležinis vilkas” žurnalistams sakė šalies vadovė.

Ji taip pat pažymėjo, kad P. Malakauskas iki šiol nepateikdamas VSD pažymų Seimui elgiasi pagal įstatymus.

„Kol kas taip. Norėčiau pasakyti, kad pagal įstatymus pateikti opera-

tyvinę slaptą informaciją būtina pirmiausia konkrečiai nustatyti parlamentinę kontrolę, kuri iki galo dar nėra nustatyta. Vyriausybė turi priimti nutarimą, kokia forma tokia informacija gali būti pateikta. Toks nutarimas guli jau Vyriausybėje ant stalo. Kai tik Vyriausybė priims tokį nutarimą, pažymos Seimui bus pateiktos iš karto”, – kalbėjo D. Grybauskaitė.

Tuo metu Krašto apsaugos ministrė Seimo nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (NSGK) narė Rasa Juknevičienė, paklausta apie minėtą Vyriausybės nutarimo projektą, patikslino, jog iš ankstesnės Vyriausybės dabartinis ministrų kabinetas jokio nutarimo projekto nepaveldėjo, kaip kad anksčiau buvo teigta komitetui. Anot R. Juknevičienės, toks nutarimas buvo parengtas tik praėjusią savaitę.

Siūloma žemę grąžinti buvusiems savininkams

Vilnius, rugsėjo 29 d. (BNS) – Šalies gyventojams siūloma grąžinti natūra išlikusį nekilnojamąjį turtą, kuris taps nebereikalingas valstybei ir kurio valstybė neketina išpirkti.

Seimas po pateikimo pritarė atitinkamoms Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo pataisoms.

Žemės ūkio ministerija atitinkamas pataisas parengė po Konstitucinio Teismo išaiškinimo, kad visuomenės poreikis, dėl kurio išlikęs nekilnojamas turtas (dažniausiai žemės sklypai) negalėjo būti grąžinamas buvusiam savininkui natūra, per tam tikrą laiką gali išnykti, todėl jeigu žmogui nuosavybės teisės į išlikusį

nekilnojamąjį turtą nebuvo atkurtos kitokiu būdu ir nėra kitų kliūčių, išlikęs turtas turi būti grąžintas natūra.

Konstitucinis Teismas taip pat pabrėžė, kad valstybė turi pranešti žmogui, iš kurio buvo paėmusi jo žemę visuomenės poreikiams, jeigu ta žemė nutars nebesinaudoti. Pataisos numato, kad apie tokius pokyčius valstybė žmogui turėtų pranešti raštu.

Jeigu tokio nekilnojamojo turto, kurį valstybės bus paėmusi savo reikmėms, buvęs savininkas jau bus pareiškęs valią nuosavybę atgauti kitu būdu, jis savo sprendimą galės pakeisti. Tai padaryti jis turėtų per tris mėnesius.

Šoka Arūnas Bižokas su Katiuša Demidova.
Balsas.lt nuotr.

Tokijas, rugsėjo 29 d. (ELTA) – Japonijoje vykusiame pasaulio profesionalų sportinių šokių čempionate klasikinių šokių programoje lietuvis Arūnas Bižokas su Jungtinėse Valstijose gyvenančia ruse Katiuša Demidova užėmė pirmą vietą. Pernai Vokietijoje vykusiose planetos pirmenybėse JAV atstovaujantys A. Bižokas ir K. Demidova buvo antri. Antrą vietą užėmė anglai Jonathan Wilkins ir Hazel Newberry, trečią – dar viena JAV pora – Victor Fung ir baltarusė Ana Miched. Čempionate dalyvavo 48 poros.

A. Bižokas su K. Demidova kartu šoka nuo 2007 metų spalio mėnesio. Prieš tai lietuvis mėgėjų varžybose šoko su Edita Daniūte. K. Demidova 12 metų šoko su anglu Jonathan Wilkins. Ši pora yra tapusi pasaulio čempionatų prizininke.

Aplankykite
www.draugas.org

Pasaulio naujienos

Rusijos prezidentas lankosi Baltarusijoje

Rusijos prezidentas D. Medvedev stebi karines pratybas. **RIA/Scanpix** nuotr.

Vilnius, rugsėjo 29 d. („Interfax“/BNS) – Rusijos prezidentas ir vyriausiasis kariuomenės vadas Dmitrij Medvedev atvyko į Baltarusiją, kur drauge su šalies vadovu Aleksandr Lukašenka stebėjo bendrų operatyvinių strateginių karinių mokymų „Vakarai 2009“ baigiamąjį etapą.

Atvykusį į Strateginio valdymo centrą D. Medvedev pasitiko A. Lukašenka, abu prezidentai drauge stebėjo, kaip dirba kariuomenės regioninės grupuotės jungtinė vadovybė, apžiūrėjo modernius lauko kilnojamosius vadovavimo punktus.

Bendrų operatyvinių taktinių karinių mokymų tema yra Baltarusijos ir Rusijos ginkluotųjų pajėgų pasirengimas „užtikrinti strateginį stabilumą Rytų Europos regione“, – sakoma pranešime spaudoje.

Per šiuos karinius mokymus numatoma tobulinti organizavimą ir pergrupuoti Rusijos ginkluotųjų pajėgų Baltarusijos teritorijoje karinio vadovavimo įstaigas. Be to, numa-

toma spręsti uždavinius, kaip panaudoti kariuomenę lokalizuojant ir slopinant ginkluotus konfliktus, galvalines ir kitas nelaimes, taip pat atlikti strateginio stabdymo darbus ir užtikrinti Sąjunginės valstybės saugumą.

Pranešime pabrėžiama, kad abiejų šalių štabų parengta karinių mokymų užduotis yra vien gynybinio pobūdžio. Karinių mokymų tikslas – parengti Rusijos ir Baltarusijos ginkluotąsias pajėgas užtikrinti strateginį stabilumą Rytų Europos regione.

Operatyviniai strateginiai mokymai „Vakarai 2009“ nenukreipti prieš NATO, pareiškė Rusijos nuolatinis atstovas prie Šiaurės Atlanto organizacijos Dmitrij Rogozin. „Šių karinių mokymų priešininkas vien sąlyginis. Priešingu atveju tai sukeltų mūsų kolegų ir partnerių oficialų protestą“, – sakė D. Rogozin. Pasak Rusijos atstovo, jam „niekada nekilo jokių abejonių dėl nuostatos, kad NATO yra partnerė“.

Airijos ekonomikos nuosmukis gausina Lisabonos sutarties šalininkų gretas

Dublinas, rugsėjo 29 d. (AFP/BNS) – Airiją apėmusi gili ūkio recesija didina tikimybę, kad per antrą referendumą ši šalis pritars Europos Sąjungos (ES) Lisabonos sutarčiai, sako apžvalgininkai. Specialistų nuomone, rinkėjai Bendriją laiko gelbėtoja, galinčia ištraukti dar visai neseniai klestėjusią Airiją iš finansų krizės.

Praėjusiais metais 53 proc. pirmojo referendumo dalyvių balsavo prieš šią pertvarkų sutartį, tačiau „mes nebegalime sau leisti prabangos dar kartą balsuoti prieš“, sako Michael Marsh, lyginamosios politinės elgsenos profesorius iš Dublino Švč. Trejybės koledžo.

Prieš pernykštį referendumą jokie specialistai nesugebėjo nuspėti, jog po išpūdingo ekonomikos augimo „Keltų tigro“ padėtis taip stabiliškai pasikeis. Dabar numatomas rekordinis 8 proc. Airijos bendrojo vidaus produkto nuosmukis, o nedarbas gali išaugti iki 15 proc. ir tapti trigubai didesnis negu prieš pirmąjį referendumą.

„Mums reikalinga visa įmanoma pagalba, – M. Marsh sakė naujienų agentūrai AFP. – Dabar ne laikas atsisiriboti nuo tarptautinių organizacijų.“

Antrasis referendumas dėl Lisabonos sutarties Airijoje vyks penktadienį. Kai 27 šalių Bendrijai nepriklausančios Islandijos ekonomiką ištiko žlugimas, Reikjavikas paprašė priimti jį į ES, kurią laiko saugiu uostu, galinčiu apsaugoti nuo finansų audros.

Apie 600 bendrovių vienijančių Amerikos prekybos rūmų Airijoje prezidentas Paul Duffy perspėjo, kad balsavimas prieš Lisabonos sutartį gali sukelti nepalankių pasekmių. 2006 m. JAV bendrovės investavo Airijoje apie 83 mlrd. dolerių – daugiau nei Brazilija, Rusija, Indija ir Kinija kartu sudėjus.

Tačiau kritikai abejoja, ar Lisabonos sutartis taps gelbėjimo ratu Airijai. Vienas iš jos priešininkų kampanijos vadovų verslininkas Declan Ganley priekaištavo, kad „ikikrizinė sutartis siūloma krizę išgyvenusiam pasauliui“. Sutarties kritikų stovykla įsitikinusi, kad recesija bus palanki jų siūlomai nuostatai.

Griežto taupymo programą paskelbusios pagrindinės valdančiosios partijos populiarumas nusmuko, o penktadienio balsavimas rinkėjams gali tapti proga išreikšti nepasitenkinimą.

EUROPA

KIŠINIOVAS

JAV pasirengusios suteikti Moldovai 262 mln. dolerių finansinę pagalbą pagal susivienijimo „Tūkstantmečio iššūkiai“ (The Millennium Challenge Corporation) programą „Compact“, pranešė žurnalistams JAV ambasadorius Kišiniove Asif J. Chaudhry. „Pinigai bus panaudoti keliams remontuoti (133 mln. dolerių) ir žemės ūkiui plėtoti“, – sakė ambasadorius. Jis pažymėjo, kad prieš pasirašant sutartį dėl pinigų skyrimo reikia „žengti kelis žingsnius“, vienas jų – patvirtinti sumą JAV Kongrese.

VARŠUVA

Lenkijos policija Koronove netoli Bydgoščiaus sulaikė 7 asmenis, kurie įtariamai padirbinėję ir platinę 50 zlotų vertės banknotus, pranešė Lenkijos naujienų agentūra PAP. Tarp sulaikytųjų yra nepilnamečių. Lenkijoje už netikrų pinigų platinimą gresia iki 10 metų kalėjimo, už jų padirbimą – iki 25 metų laisvės atėmimo. Pasak lenkų policijos, prasidėjus ekonominei krizei pinigų padirbėjai šalyje pastebimai suaktyvėjo.

CIURICHAS

Filmų kūrėjai iš daugelio šalių pareiškė palaikantys Šveicarijoje suimtą „Oskaro“ laureatą Roman Polanski, o režisieriaus advokatai stengėsi sutrukdyti išduoti režisierių Jungtinėms Valstijoms dėl 1977 m. iškeltos nepilnametės tvirkinto bylos. Lenkijos ir Prancūzijos pilietybę turintis režisierius buvo suimtas, kai atvyko į Ciuricho kino festivalį atsimti apdovanojimo už gyvenimo pasiekimus. 76 metų režisierius 1977 m. Los Angeles iškėltoje byloje kaltinamas neleistiniais lytiniais santykiais su 13-mete, dėl kurių jis padarė kaltės pripažinimo pareiškimą, tačiau pabėgo iš šalies prieš teismui paskelbiant nuosprendį.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos vyriausybė parėmė Baltijos atominės elektrinės statybą ant

naujos platformos Kaliningrado srityje. Tokį dokumentą pasirašė premjeras Vladimir Putin. Elektrinėje bus du 1,150 megavatų blokai, kurie turi būti paleisti 2016 ir 2018 metais. „Rosatom“ planuoja pritraukti investuotoją iš užsienio, kuris galėtų gauti 49 proc. elektrinės akcijų.

AZIJA

MANILA

Filipinuose dėl potvynių namus palikę žmonės užplūdo iškeldintųjų centrais paverstus pastatus, o žuvusiųjų skaičius pasiekė 240. Humanitarinė krizė smarkiai padidėjo, nes trūksta maisto, vaistų ir kitų būtiniausių dalykų. Vyriausybė pranešė, kad 374,890 žmonių iš Manilos ir aplinkinių regionų, kurie dėl šeštadienį užklupusios atogrąžų audros „Ketsana“ ir jos atneštų smarkių liūčių turėjo palikti namus, dabar glaudžiasi centruose.

JAV

WASHINGTON, DC

NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen sakė sutinkantis su aukšto JAV generolo pateiktu pesimistiniu Afganistano karo įvertinimu, tačiau kol kas nepareikalavo sustiprinti toje šalyje esančių tarptautinių pajėgų. „Iš esmės sutinku su generolo Stanley McChrystal pateiktu požiūriu“, – A. F. Rasmussen komentavo žiniasklaidoje pasirodžiusius pranešimus apie Afganistane esančių JAV ir NATO pajėgų vado slapta ataskaitą. Generolo pateiktoje apžvalgoje pripažįstama, kad šio konflikto neįmanoma laimėti vien karinėmis priemonėmis, taip pat raginama parengti „išsamesnę strategiją“.

AFRIKA

DAKARAS

Gvinėjos chuntos pajėgos, pradėjusios šaudyti į opozicijos demonstraciją, nušovė mažiausiai 128 žmones, pareiškė opozicinė partija. Po pirmadienio įvykio, kai saugumo pajėgos stadione šaudė į protestuotojus, Ignaceo Deeno ligoninėje buvo 70, o Donkos ligoninėje – 58 lavonai, sakoma Respublikonų pajėgų sąjungos pareiškime. Ši partija, kuri yra lojali buvusiam premjerui Sidyai Toure, pridūrė, jog chuntos pajėgos vežėsi lavonus, kad nuslėptų „žudynių mastą“.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight 	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export 	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages 	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Lietuvos Sąjūdis buvo ir bus reikalingas

DR. ALDONA KAČERAUSKIENĖ

Rugsėjo 19 dieną Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnazijoje įvyko XII Lietuvos Sąjūdžio (LS) suvažiavimas. Straipsnį norėtusi pradėti mons. Alfonso Svarinsko laiško ištrauka suvažiavimui: „LS padarė daug gero ir, tikimės, kad ir ateityje ves Lietuvą tik į pergalės. Sąjūdis turi būti drąsus ir apsišarvavęs tvirtais krikščioniškais ir lietuviškais principais, pasakyti aiškų, NE ten, kur priešai bando pratempti įvairius svetimus alfabetus ir moraliai nuginkluoti žmones. O Lietuvoje dar yra daug patriotų, kurie Sąjūdį palaikys ir jam padės. Ir mirusieji, kaip sakė kankinys Mečislovas Reinys, kovoja drauge su mumis. Mes visuomet kovojame už dvasines ir materialines vertybes, bet pirmenybę atiduodame dvasinėms. Ir Šventasis Raštas mus moko: niekas neturi didesnės meilės kaip tas, kuris guldo gyvybę už savo draugus”.

Sakydamas invokaciją, mons. Robertas Pukenis klausė savęs ir visų delegatų: „Ką aš privalau padaryti, kad Lietuva taptų švaresnė, gražesnė ir patriotiškesnė?” Pritardamas dvasininkų nuostatoms, LS pirmininkas, Seimo narys Rytas Kupčinskas pabrėžė, kad LS yra kartu su visais nepriklausomybės gynėjais, kad rūpinasi valstybės galia ir visuomenės dvasine sveikata. Europarlamentaras, LS garbės pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis priminė, kad Sąjūdis – tai moralinė, dvasinė, politinė jėga, padariusi virsmą žmonių sąmonėje, padėjusi nusikratyti baimės, mokiusi jausti kito žmogaus artumą, skatinusi padėti šalia esančiam, skatinusi siekti laisvės. Tačiau atsirado pagundos naudotis brolių sąskaita, suvešėjo korupcija; nors ir turime laisvą val-

LS tarybos pirmininkas Vidmantas Žilius su suvažiavimo delegatėmis iš Rietavo.

stybę, tačiau esame priklausomi nuo blogybių; gyvename vidinės okupacijos sąlygomis, žmonės vis dar tikisi gelbėtojų, naujo sąjūdžio, kuris mus padarytų laimingus. Tuo naudojasi apsimetėliai. LS turėtų žmones vienyti vertybiniu pamatu, neleisti pulti į pesimizmą, padrašinti būti savimi, būti veikliais. Generolas Jonas Kronkaitis ragino: „Negalime atsipalaiduoti nuo darbų, privalome dirbti tautos labui.” Seimo narys Arvydas Anušauskas pasidžiaugė, kad patys savo jėgomis ropščiamės iš krizės sukeltų padarinių, nekartojame Latvijos scenarijaus. Tam pritarė ir prof. Antanas Tyla: „Mūsų viltys ir siekiai

yra išsaugoti nuo Mindaugo laikų pradėtą laisvės siekį. Sunkmetis mūsų nepalaus.”

Pesimistiškesnė buvo Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnazijos direktoriaus V. Žiliaus kalba. Pietryčių Lietuvoje vis dar prastai kalbama lietuviškai, nekreipiama dėmesio į valstybinę atributiką, gatvių ir vietovardžių pavadinimus vis dar norima rašyti lenkiškais rašmenimis, gatves pavadinti antivalstybinių nusikaltėlių vardais ir t. t. Be to, įsigaliojo „lenkų korta” – įsipareigojimai kitai valstybei; lenkai Lietuvoje rodo kariinę jėgą, lektoriai, iškreipdami istoriją, skaito paskaitas mokyklose ir t. t. Iškyla pavojus valstybės vientisumui, negali kurtis bendra visuomenė, kuri gerbtų valstybinę kalbą, mylėtų valstybę ir žemę, kurioje gyvena. Habil dr. Kazimieras Garšva pastebėjo: „Nors oficialiai nepripažįstama, tačiau realiai egzistuoja Šalčininkų ir Vilniaus rajonų autonomija.” Seimo narys Gintaras Songaila apgailestavo, kad Lietuvos švietimas atsidūrė liberalų rankose. Atidėliojimas etninės kultūros ugdymo strategijos parengimas ir kt.

Prof. Vladas Vilimas, susirūpinęs dėl teismų demokratizavimo, kalbėjo:

„Visuomenės atstovai teismuose egzistuoja visose demokratinėse valstybėse, net mažesnėse už Lietuvą: Latvijoje, Estijoje, Maltoje, Liuksemburge ir kt. Ekonominius, finansinius sunkumus ir apskritai suirutę valstybėje įveiksime tik demokratizavę teismų sistemą. To nepadarius, visuomenė teismus vertins tik neigiamai. Tikime, kad prezidentė reaguos į Sąjūdžio tarybos kreipimąsi bendrai apvarstyti šią aktualią Lietuvos problemą.”

Inžinierius Valensas Čeginskas išreiškė susirūpinimą dėl nesiliaujančios emigracijos iš Lietuvos. Jauni lietuvaičiai vergovės sąlygomis dirba užsienio turtuolių plantacijose, o Lietuvos žemė dirvonuoja. Taip pat kelia rūpestį monopolistams skiriamos Europos Sąjungos lėšos. Jų daugiau turėtų būti skiriama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui.

Pasigirdo balsų, raginančių rengti mitingus ir piketus. Tam LS nepritaria. Geriau yra plėtoti socialinę partnerystę ir socialinį dialogą tarp Vyriausybės ir profesinių sąjungų vadovą trišalėje taryboje, organizuoti susitikimus su Vyriausybės atstovais, aptariant ekonominę padėtį, derinant įstatymų pataisas ir t.t. Tai tik dalis problemų, kurias svarstė XII LS suvažiavimas. Išvardinti jas visas prireiktų pernelyg daug vietos. Aptartais klausimais priimtos rezoliucijos.

Kalba prof. V. Landsbergis.

Suvažiavimas išrinko tarybą, kurios pirmininku tapo V. Žilius, LS pirmininku – Seimo narys R. Kupčinskas.

Suvažiavimo delegatai skirstėsi įsitikinę, jog Sąjūdis buvo ir bus reikalingas.

Koncertuoja Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnazijos moksleiviai.

• ĮVAIRŪS SKELBIMAI •

* **Vyras**, turintis ilgametę patirtį, ieško darbo su gyvenimu septynias dienas per savaitę. Tel. 708-543-7984.

* **Ieškau** 6 mėn. berniukui vyresnio amžiaus auklės su patirtimi. 20 valandų slenkančiu grafiku mūsų

namuose vakarinėje Čikagoje. Tel. 708-567-1409.

* **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo pietiniuose rajonuose nuo 12 val. p. p. iki 6 val. vakaro. Tel. 708-691-8650.

* **Moteris** ieško darbo. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną arba išleisti atostogų. Turi žalią kortą, susikalba angliškai, vairuoja automobilį. Tel. 773-983-2879.

* **Prižiūrėsiu** įvairaus amžiaus vaikus savo namuose Tinley Park rajone. Tel. 708-307-8632.

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

Bendras salės vaizdas.

Algirdo Kulikausko nuotraukos

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr.95

Kol palengva važiuome, jis su pasididžiuoimu rodė į savo laukus su žaliuojančiais javais, ir vis pasakojo apie savo ūkio rentabilumą bei pelną, kurį gauna iš gyvulių auginimo. Palyginti su tuo, ką prieš karą teko matyti Lietuvoje, šis vokietis gyveno tikrai pasiturinčiai. Jis turėjo 57 ha žemės ir puikius trobesius. Pasakodamas apie save jis ir mane pakamantinėjo:

- Kokios tu tautybės?
- Lietuvis. Gal jums teko būti Lietuvoje?
- Ne. Lietuvoje man būti neteko. Tik aš žinau, kad lietuviai yra geri ir darbštūs žmonės, ir girdėjau, kad jūs nemėgstate lenkų...
- Lenkai pasigrobė iš mūsų Vilnių.
- Mes čia irgi labai nemėgstame lenkų. Šiame krašte dar prieš karą jie išžudė daug vokiečių šeimų... Lenkai yra dideli tinginiai ir nemokšos ūkininkai, - pikta aiškino šeimnininkas.

Kai vokietis aprodė savo tvartus, aš sau tyliai pamaniau, kad ir kai kuriuos lietuvius jis neabejodamas pri skirtų prie „tinginių ir nemokšų“.

Tvartuose buvo idealiausia tvarka. Tokios tvarkos ir švaros mūsų sodybose man dar neteko matyti. Visas kiemas buvo išbetonuotas bei vietomis išgrįstas akmenimis. Visi ūkio padargai tvarkingai sustatyti šalinėje, po stogu. Tvarte – srutų nutekėjimo latakai bei surinkimo šuliniai. Tvarto grindys, kur stovi galvijai, – medinės, iš storų lentų. Karvės švarios, tiesiog blizga.

Aprodęs kiaulidę, arklidę, daržinę bei kitus ūkinius pastatus, šeimnininkas mane įvedė į jaukią didelę virtuvę, kurioje triūsė šeimnininkė su savo dukromis, ruošdamos pietus. Galiausiai buvau supažindintas su šeimnininke. Viena iš dukrų mane palydėjo į vonios kambarį, kuriame nusimazgojau rankas ir nusiploviau veidą. Po to, jos vedinas, apžiūrėjau ir visus likusius kambarius. Tuo metu šeimnininkas buvo išėjęs prie gyvulių.

Kai grįžau, svetainėje jau laukė paruoštas stalas, ant kurio buvo įvairiausių patiekalų, deserto bei vyno. Visiems susirinkus, sočiai ir skaniai pietavau su visa vokiečio šeima. Prie vaišių stalo, stengdamasis įveikti būdingus svečio kompleksus ir per ilgas tylos pauzes, mėginau pats kalbinti šeimnininką:

- Ar didelę duoklę maisto jums reikia atiduoti valstybei?
- Mes karo sunkumų nejauciame ir maitinamės normaliai. Mes – ūkininkai, esame visokeriopai palaidomi valstybės, – atsakė šeimnininkas šypsodamasis. - Ir kortelių sistema mums netaikoma, išskyrus rūkalus ir alkoholį, na, ir skalbimo priemonės...

Tame vienkiemyje gyvenau be jokių rūpesčių. Neskaitant vienintelio – kas antrą dieną privalėjau pats pasikeisti „korsetą“, specialų tvarstį, rišamą pilvo srityje. Ten mano žaidimos pūliavo ir sunkiau gijo, ypač tose vietose, kur buvo užsilikusio nesudegusio raketinio parako. Šios frontinės „tatuiruotės“ kai kur pilvo audiniuose buvo įstrigusios giliau, ir operacijos metu nebuvo pašalintos. Taip ir liko iki šių dienų. Todėl dažnai įspėju, juokaudamas: „Su atvira ugnimi prie

manęs verčiau nesiartinkite!“...

Ligoninėje personalas dar prieš išvykstant man įdavė pakankamą kiekį tvarstymo medžiagos bei gydomojo tepalo. Todėl persirišimo procedūrą aš atlikdavau be jokių problemų. Maža to, ūkininkas gydytojo buvo įpareigotas rūpintis mano sveikata, ir, jeigu aš pasijusčiau blogai, privalėjo nedelsiant grąžinti mane į ligoninę.

Kiek apsipratęs su nauja aplinka, norėjau nors kuo nors būti naudingas ir prisidėti prie darbų, kurių ūkyje niekad netrūksta. Bet visos mano darbinės iniciatyvos nuėjo veltui – šeimnininkas griežtai uždrausdavo dirbti bet kokią darbą.

Taip šioje kaimo „sanatorijoje“ aš pradykinėjau visas dvi savaites, po kurių į ligoninę sugrįžau gerai atsipėnėjęs.

Brombergo ligoninėje vėl susitikau su savo palatos draugais ir „giminaičiu“. Haris jau buvo susidėjęs daiktus ir pasirošęs išvykti namo. Prieš atsisveikinant, mes išėjome pasivaikščioti į ligoninės sodelį.

- Leo, važiuok ir tu kartu su manimi! Ligoninė išleis, o mano namiškiai džiaugsmingai sutiks tokį svečią!
- su užsidegimu įkalbinėjo grafaitis.
- Aš su mielu noru, bet negaliu...
- mintimis jau buvau Lietuvoje.
- Supažindinsiu su tėvais. Aprodysiu nuostabias mūsų apylinkes. Galėsime pajodinėti žirgais, paplaukioti motorlaiviu, pažvejoti..., - toliau gundė Haris savo tėvų dvaro pramogomis. Bet aš atsisakiau. Aš labai norėjau kuo greičiau grįžti į savo dalinį, nors ir į frontą, bet vis arčiau Lietuvos bei savo namų. Tuo metu mūsų batalionas jau buvo Kuržemėje, rusų apsuptame „Kuršo katile“, iš kurio ištrūkti buvo praktiškai neįmanoma. Bet to aš dar negalėjau žinoti.

Supratęs, kad perkalbėti neįstengs, Haris pasivedė mane į sodelio altaną ir pasiūlė prisėsti ant suolo. Pats atsisėdęs šalia, jis iš savo mundauro kišenės pagarbiai ir atsargiai, kaip kokią relikviją, išsitraukė kario knygelę („Soldbuch“) ir įteikdamas man tarė:

- Leo, aš tau dovanuju savo žuvusio brolio Ericho, kuris tarnavo viename dalinyje su manimi, kario knygelę, kaip mūsų draugystės ir kraujo brolybės ženklą. Atidavęs dalį savo odos, aš dabar tave galiu laikyti savo broliu, ar ne tiesa?! Ir jeigu tik kada panorėsi, bet kada gali atvažiuoti pas mus. Visuomet, Leo, būsi laukiamas svečias ir priimtas, kaip šeimos narys. Apie tai aš jau parašiau savo tėvams ir gavau jų nuoširdų pritirimą...

Su ašaromis akyse Haris mane broliškai apkabino ir pabučiavo. Aš buvau giliai sujaudintas to kilmingo Prūsijos kario nuoširdumo, taip atvirai parodyto man, eiliniam Lietuvos kariui. Pats kare netekęs brolio, aš supratau jo jausmus. Bet mane kamavo dar didesnė nežinia apie Tėvynėje likusius brolius, seseris ir mamą. Norėjau į Lietuvą ar bent kuo arčiau jos ir kuo greičiau...

Širdingai padėkojau Hariui ir pažadėjau jį kada nors aplankyti. Atsisveikinome ir išsiskyrėme.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

www.draugas.org

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Requiem mano 1990-1991 metų amerikiečiui didvyriui

Atkelta iš 3 psl. „Su laisve ateina galimybės. Jau nebeokupuotoje Latvijoje (pabraukta mano – A. D.), ministrų amžiaus vidurkis yra 38-eri, o Prezidentė, Užsienio reikalų ministrė ir Seimo pirmininkė – moterys. Moteris yra ir įtakingiausio laikraščio ‘Diena’ redaktorė. Praėjo sunkūs, bet įdomūs laikai, teigia ji, ta mano 1989 metais sutikta disidentė, prisimindama rezistenciją tironijai. Šiandien mes tapome gana jaukiu, nuobodžiu, vakarietišku kraštu.” (Charakteringa, kad moterų valdžios amžių Lietuva išgyvena dabar: ir Prezidentė, ir Seimo pirmininkė – moterys.)

Savo žurnalistinėje karjeroje, aišku, Safire yra prašovęs ir pro šalį. Niekad neįrodytais skandalais yra kaltinęs Clinton šeimą, o 9/11 Komisija paneigė kai kuriuos jo teigimus apie tą 2001 metų nelaimę. Šalia politikos savo raštuose jis nagrinėjo anglų kalbos keistenybes bei piktinaudžiavimą, yra parašęs kelis romanus, pirmininkavęs šalpos fondui, remiantį smegenų anatomiją, imunologijos tyrimus, meną.

Safire buvo žydų kilmės, gimęs

1929 m., užsiangažavęs Izraelio rėmėjas. Nuo senų laikų palaikė ryšius su Izraelio valstybės vyrais. Washington, DC leidžiamas „Washingtonian” rašė, kad Safire laikas nuo laiko pasiskambindavo telefonu Izraelio premjerui Sharon – kartais net į namus. „Kodėl man neskambini dažniau?”, – sykį jo užklausęs Sharon. „Tai jau dabar čia man prikašioji, kaip mano bobutė”, – Safire atsakęs... Pasaulyje, turbūt, mažai yra žmonių, taip galinčių kalbėtis su premjerais.

Lietuvos Respublika Safire nuopelnus Lietuvai viešai pripažino 2001 metų birželio 14 d. jam įteiktu valstybiniu apdovanojimu. Valdas Adamkus Safire (ir „FOX News” reporterį Britt Hume) apdovanojo 1-jo laipsnio Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordinu. Antrojo laipsnio Gedimino ordinu tuo pat metu buvo apdovanoti tuometiniai JAV senatoriai Trent Lott, Richard Lugar, Joseph Biden ir Kongreso narys Bobby Rush. Pirmojo laipsnio ordinarai yra aukštesni už antrojo laipsnio. Kaip matote, apdovanotas Safire buvo visai geroje šitaip pagerbtųjų grupėje.

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIOJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
išskyrus savaitgalius klausykite
seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIOJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Amerikos lietuviams koncertuos Irena Milkevičiūtė ir „Vaivora“

Koncertuoti į JAV atvyksta solistė Irena Milkevičiūtė ir tarptautinių konkursų laureatas liaudies instrumentų ansamblis „Vaivora“. Pirmasis koncertas įvyks spalio 4 d. New York. Toliau koncertinė kelionė drieksis per St. Petersburg, FL, Chicago, IL, Detroit, MI, Boston, MA, Putnam, CT, Philadelphia, PA ir Baltimore, MD, miestus.

Irena Milkevičiūtė G. Verdi „Aida“. „Draugo“ archyvo nuotr.

Tiek solistė, tiek ansambliečiai gerai pažįstami ne tik Amerikos lietuviams. Jie – visame pasaulyje gerai žinomi atlikėjai. Tad nuostabu, kad tokio lygio meistrai, išlepinti didžiųjų pasaulio scenų, nepamiršta lietuviškų bendruomenių ir koncertuoja kukliose salėse.

„Irena Milkevičiūtė, solistė iš Lietuvos operos ir baleto teatro, soprano partiją pripildė beveik nežemiško grožio. Kai dainininkė pasiekė aukštąją C, klausytojams katedroje užgniaužė kvapą“ („Draugas“, Čikaga, 1989. 05. 06.)

„Atskirai verta pažymėti nuostabią Irenos Milkevičiūtės Suzaną, jos plieninis, didelės galios balsas lengvų lengviausiai sklandė erdvoje La Scala salėje, suteikdamas dvasių apimtos senės personažui valdingumo, įnoringumo“ (The New York Times, 1999.02).

„Kai dainavimo aukšto lygio meistriškumas ir puikios profesinės žinios susitinka, gaunamas nuostabus efektas. Tai Irenos Milkevičiūtės soprano esmė. Ištempimą pakeičiantis šviesus ir tyras tembras pabrėžia kūrinio dramatiškumą. O ‘Vissi d’arte’, tarsi dieviška šviesa, pasiekama per entuziastingus plojimus, kaip publikos padėką šiai dainininkei“ („Literatūra ir menas“, 1988.06.11.).

„Be jokios abejonės vakaro kulminacija – Irenos Milkevičiūtės, primadonos iš Lietuvos, pasirodymas. Ji puikiai pademonstravo, kodėl bilietai į jos koncertus giminėje išperkami prieš šešis mėnesius. Su netikėta jėga ir dramatine išraiška ji atliko arijas, kurių lyrinčius momentus elegantiškai ir jausmingai interpretavo. Įspūdingiausia buvo greita nuo pilno fortissimo iki švelnaus pianissimo moduliacija. Tokio balso Mendenas tikriausiai dar nebuvo girdėjęs“ („Opera“, Italija, 1998. 04.).

Tai tik keletas atsiliepimų apie I. Milkevičiūtės, vienos ryškiausių šiuolaikinės Lietuvos muzikos kultūros asmenybių, pasaulinį pripažinimą pelniusios dainininkės, dainavimą. Iš pradžių pasirinkusi kankles, 1976 Lietuvos muzikos akademijoje (prof. Zenono Paulausko klasė) baigė dainavimo studijas. Tais pačiais metais buvo pakviesta į Lietuvos nacionalinį operos ir baleto teatrą, kuriame iki šiol dainuoja visas pagrindines lyrinio ir dramatinio soprano partijas. 1978–1979 studijas tęsė garsiojoje Milano La Scala, ten parengė Madam Butterfly, Mimi, Violetta bei soprano G. Verdi „Requiem“ partijas, dainavo to teatro rengiamuose koncertuose Piccola Scala scenoje, Romoje, Parmoje, Buset, Fidenco. Po studijų Milane buvo įvertinta kaip turinti „gerą vokalo techniką, nepaprastai muzikali, puikiai stilių jaučianti“ dainininkė.

Šiuo metu I. Milkevičiūtė ne tik solistė, bet ir dėstytoja Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje, šios aukštosios mokyklos profesorė.

Irena Milkevičiūtė yra surengusi per 100 solo koncertų Lietuvoje ir svetur. Yra koncertavusi Baltijos, Užkaukazės valstybėse, Rusijoje, Anglijoje, Airijoje, Vengrijoje, Švedijoje, Danijoje, Japonijoje, Filipinuose, Prancūzijoje, Austrijoje; 1991, 1992, 1993 surengė daug įsimintinų koncertų JAV (New York „Carnegie“ salėje, Boston, Philadelphia, Baltimore, Los Angeles, Chicago, Detroit, Cleveland), taip pat Pietų Amerikoje ir kt.

Irena Milkevičiūtė dirbo su daugybe įžymių dirigentų, tokių kaip Valery Gergiev, Valery Kagan, Fuat Mansurov, Paolo Olmi, Florencio, Erik Klaas, Gintaras Rinkevičius, Saulius Sondeckis ir kt. I. Milkevičiūtės partneriai scenoje: Irina Archipova, Evgenyj Nesterenko, Maria Biesu, Gegham Grigorian, Maria Gugleghina, Kaludi Kaludov, Paata Burchuladze, Sergejus Larinas, Violeta Urmana, Stefania Toczyska, Olga Borodina, Roberto Scanduzzi, Dolora Zajick, Leo Nucci, Varen Mok, Virgilijus Noreika, Vladimiras Prudnikovas ir daugelis kitų.

Lietuvių liaudies instrumentų ansamblis „Kanklės“ (nuo 2003 metų „Vaivora“) koncertinę veiklą pradėjo

TARPTAUTINIŲ KONKURSŲ LAUREATAS LIAUDIES INSTRUMENTŲ ANSAMBLIS

VAIVORA

IR

SOLISTĖ IRENA MILKEVIČIŪTĖ

koncertuoja JAV 2009 m. spalio mėnesį

Irena Milkevičiūtė
(sopranas)

Lina Naikelienė (vadovė, I kanklės)
Aistė Bružaitė (II kanklės)
Aušra Juškevičienė (bosinės kanklės)
Algirdas Jedemskij (birbynė)
Eugenijus Čiplys (birbynė, lumzdelis)

1992 metais. Ansamblis surengė šimtus koncertų Lietuvoje, įrašė nemažai kūrinių Lietuvos, Vokietijos, JAV radijo stotims, išleido garso kasečių ir kompaktinių plokštelių. Ansamblio gastrolių maršrutai nusidriekė Europos ir Amerikos šalyse. „Kanklės“ dalyvavo daugelyje Lietuvos kultūros pristatymų užsienyje.

2003 m. ansamblis žengė per atsinaujinimo slenkstį ir pasivadino „Vaivora“ – lietuvių mitologijoje žinomu vienos iš Saulės dukterų vardu arba tiesiog lietuviško skambesio žodžiu, iš liaudies instrumentų garsų paletės skleidžiančiu spalvingą vaivorykštės šviesą.

Nuo kūrybinės veiklos pradžios iki šiandien kolektyvui vadovauja ir pirmųjų kanklių partiją atlieka Lietuvos muzikos ir teatro akademijos profesorė Lina Naikelienė. Antrosiomis kanklėmis skambina talentinga kanklininkė Aistė Bružaitė, bosinėmis kanklėmis – Aušrelė Juškevičienė. Ansamblyje groja birbynininkas Algirdas Jedemskij, programose da-

lyvauja birbynininkai Irmantas Andriūnas ir Eugenijus Čiplys.

Kartu su „Vaivora“ yra dainavę tokie žinomi Lietuvos vokalistai kaip Irena Milkevičiūtė, Joana Gedminaitė, Regina Šilinskaitė, Gintarė Skerytė, Asta Krikščiūnaitė, Aušra Liutkutė, Virgilijus Noreika, Vytautas Juozapaitis, Dainius Puišys, Vėronika Povilionienė.

„Vaivora“ yra vienas originaliausių šio žanro kolektyvų Lietuvoje, kruopščiai ir atsakingai puoselėjantis savo tautos kultūrinį palikimą. Ansamblio profesionalumą ir unikalumą rodo gausios koncertų recenzijos Lietuvos ir užsienio spaudoje. Profesionalių ansamblio atlikėjų dėka lietuvių muzika spalvingais ir unikaliais lietuvių liaudies muzikos instrumentų tembrais skamba Europoje, JAV bei kitose pasaulio šalyse. Šis ansamblis laikytinas lietuvių tautinės kultūros vizitine kortele.

„Klausantis šio meninio vieneto, kažkas neišsakomai malonaus ir artimo užtvindė susirinkusių širdis. Į tas širdis prabilo lietuvių liaudies instrumentai, išstbulinti iki nesvajoto laipsnio. Jų naujam garsui jau nepakako juos pagimdžiusių ganyklų ir miškų, jam buvo būtina koncertinė, tarptautinė viešuma. Kanklės priminė orkestrą, o birbynių vikrumo galėjo pavydėti ir pats Rossini. Tačiau tuose instrumentuose glūdinčias galimybes pilnai išnaudojo jais grojantys menininkai. Jų muzikalumas ir lietuviško garso dvasios perpatimas stebino visą vakarą. Tokie stebuklai įmanomi tik tada, kai menininkas ir jo instrumentas tampa vienu kūnu.“ (Vytautas Matulionis. „Dirva“, Cleveland, 2002. 12. 17.).

Su nekantrumu lauksime koncertų. Visus kviečiu nepraleisti progos ir atvykti pasiklausyti pasaulinio garso atlikėjų.

Laima Apanavičienė
(paruošta pagal Lietuvos spaudą)

Lietuvių liaudies instrumentų ansamblis „Vaivora“ (sėdi iš kairės): L. Naikelienė (vadovė), A. Bružaitė, A. Juškevičienė. Stovi (iš kairės): Irmantas Andriūnas ir A. Jedemskij.

www.kankles.lt nuotr.

A † A
VERONIKA VERUTĖ
ŠERKŠNYS

Mirė 2009 m. rugsėjo 28 d., Manor Care, Pewaukee, WI, sulaukusi 94 metų.

Gyveno Chicago, IL.

Gimė 1915 m. liepos 18 d. Juliaus ir Emelijos Jarų šeimoje.

1939 m. Kairiuose, Lietuvoje iškėję už dabar jau mirusio Antano Šerkšnio.

Nuliūdę liko: sūnūs Tony ir Sheila Šerkšnys, gyvenantys Waukesha, WI ir Stan Šerkšnys, gyvenantis Bellingham, WA; žentas Peter Vaas iš Hoffman Estates, IL; anūkai David ir Eric Šerkšnys, Loretta su Phil Corrado, Richard Vaas ir Rebecca Michaels; proanūkis Jacob Vaas; brolis Liudas ir Irena Šerkšnys; sesuo Aldona Serienė, sesuo Emelija ir Antanas Šukiai; sūnėnai, dukterėčios bei kiti giminės ir draugai.

A. a. Veronika buvo sesuo a. a. Stasio, a. a. Vandos, a. a. Birutės, a. a. Stefanijos, a. a. Janinos, a. a. Valės, mama a. a. Lydia Vaas.

Velionė pašarvota ketvirtadienį, spalio 1 d. nuo 10:30 val. ryto iki 12 val. p. p. kol bus aukojamos šv. Mišios Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, 6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL. Po šv. Mišių a. a. Verutė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Medvedev puola Rusijos sistemą

Atkelta iš 3 psl. skirti žmonėms, prekybai ir politikai.

V. Putin prieš savaitę sakė, kad nebus jokių varžybų tarp jo ir Medvedev, kuris buvo jo parinktas kaip prezidento kėdės paveldėtojas, ir kad jie kartu nuspręs, kaip rengti prezidento rinkimus. „Mes rasime sprendimą, kadangi esame to paties kraujo ir tų pačių pažiūrų“, – sakė Putin.

Rugsėjo 15 d. kalboje „Valdai“ klubui Medvedev sakė, kad jis ir Putin nėra to paties kraujo, nors yra daug abejonių, kad jis vienas galėtų daug ką pakeisti. Juokaudamas Rusijos prezidentas pasakė, kad jis nėra to paties kraujo, kaip Putin, ir tą įrodys patikrinęs kraują. Daugiau kaip prieš metus Putin iš nežinios į viešumą išvedė Medvedev perimti iš jo valdžią, bet iki šio laiko Medvedev vis dar yra savo mokytojo šešėlyje. Nors savo kalbose jis duodavo vilčių Rusijos prispaustiems liberalams, pabrėždamas didesnės laisvės, korupcijos suvaldymo ir ekonomikos modernizavimo būtinybę, labai mažai Medvedev siūlytų projektų buvo įgyvendinta, daug kas galvoja, kad jo kalbos buvo specialiai parengtos liberalams nuraminti.

„Mano santykiai su ministru pirmininku Putin yra geri, – teigė Medvedev. – Mes duodame vienas kitam patarimų, susitinkame ne taip dažnai, kaip daug kas galvoja – koki kartą savaitėje.“ Rusijos prezidentas sako, jog jis norėtų matyti daugiau partijų ir daugiau kandidatų ateinančiuose 2012 m. šalies rinkimuose.

Nikolai Zlobin, Rusijos ir Europos programos prie Washington planavimo centro (think tank) gynybos informacijos centro direktorius, ir daugelis kitų galvoja, kad Medvedev yra per silpnas varžytis su Putin dėl valdžios. Rusijos prezidento valdžia buvo susilpninta, Putin pasidarius ministru pirmininku, ir Putin

nenorės prezidento galių daugiau silpninti. Atrodo, kad Medvedev sutinka, jog jis negalės įgyvendinti daug reformų iki kitų rinkimų. Jis spėlioja, jog siekiant aptvarkyti korupciją Rusijoje, tikriausiai prireiks apie 15 metų. Jis taip pat mano, jog yra būtina atratinti Rusiją nuo naftos ir dujų pajamų, bet pripažįsta, kad bus sunku įtikinti naujus kapitalistus investuoti pajamas, gaunamas iš naftos ir dujų, į geresnę technologiją, kuri dažnai yra rizikinga.

Kalbėdamas apie užsienio santykius, Medvedev sakė, jog jis nori didesnio Rusijos išsijungimo, bet, kaip ir Putin, jis nėra patenkintas ir nesutinka, kad JAV stabdo Rusijos įstojimą į Pasaulinę prekybos organizaciją. Atrodo, kad Medvedev palieka atviras duris bendradarbiauti su vakariečiais, sprendžiant ekonominių sankcijų Iranui dėl jo atominės programos klausimą, bet tuo pačiu teigia, kad sankcijos dažniausiai nėra veiksmingos, nors kartais ir reikalingos. Rusijos prezidentas nepaaiškino, ką konkrečiai jis turėjo galvoje, tai sakydamas.

Rusijos valdžia kontroliuoja žiniasklaidą, taigi, ir televiziją. Prezidento kalba ir jo programa buvo parodyta per vakaro žinias kaip nesvarbi naujiena, jis atsidūrė tik keturioliktoje tos dienos žinių vietoje. Priešingai nei Medvedev, Putin apsilankymas fabrikuose prie Maskvos buvo plačiai aprašomas, jis buvo rodomas kaip ekonomikos gelbėtojas.

Įtampa tarp valdžios grupių aiškiai matosi trejų ateinančių metų numatytame biudžete. Planai išleisti bilijonus moderninant gamybą buvo sustabdyti, bet numatyti dideli pensijų pakėlimai buvo palikti.

Versta iš „The Wall Street Journal“, 2009 m. rugsėjo 16 d.

Parengė Stasys Surantas

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!
„DRAUGĄ“ atminkime savo testamente.

A † A
Kun. PETER A.
CIBULSKIS, MIC

Mirė 2009 m. rugsėjo 28 d. Šv. Juozapo namuose, sulaukęs 85 metų.

Gimė 1924 m. sausio 23 d. Čikagoje, Peter Matthew ir Stella (Radzevičius) Cibulskis šeimoje.

Augo Čikagoje, baigė Our Lady of Vilna mokyklą ir Harrison Technical High School, tarnavo JAV armijoje Anglijoje. Baigęs tarnybą įstojo į tėvų Marijonų Nekalto Prasidėjimo Kongregaciją. Kunigystės pasiruošimą gavo Marijonų seminarijoje, Clarendon Hills, IL. Vienuoliškus įžadus davė 1947 m. liepos 16 d. Vyskupas McNamara suteikė jam kunigystės šventimus 1953 m. gegužės 30 d. Šv. Raymond bažnyčioje, Joliet, IL.

Kun. dirbo įvairiose srityse: Noviciato direktoriaus asistentas, viršininkas t. Marijonų seminarijoje Clarendon Hills, IL, savaitgaliais padėdavo Our Lady of Peace bažnyčioje Darien, IL, administravo dienraštį „Draugas“, buvo t. Marijonų namo Čikagoje išdininkas ir viršininkas Marijonų namo Kenosha, WI. Nuo 1993 m. iki 2007 m. jis buvo klebono asistentas Šv. Petro katalikų parapijos Kenosha, WI.

Labai mėgo botaniką ir ypač domėjosi laukiniais augalais, sprendė kryžiažodžius ir fotografavo su savo fotoaparatu, kurį gavo 50-čio proga.

Mylėjo artimuosius ir savo kunigišką pašaukimą, atlikdavo daug kunigiškų patarnavimų t. Marijonų apaštalavimo darbuose. Po 40 metų kunigystės pradėjo dirbti jam paskirtoje parapijoje. Buvo švelnus ir ypač rūpinosi savo Šv. Petro bažnyčios parapijiečiais.

Nuliūdę liko 5 šeimos nariai Frances (Edward) Jurzak, Helen (John) Pari, Catherine (Sam) DiVincenzo, Walter (Elizabeth) Cibulskis ir John (Carol) Cibulskis, daug dukterėčių ir sūnėnų bei Šv. Petro katalikų bažnyčios tikintieji.

A. a. kun. Peter buvo brolis a. a. Genevieve Zicky.

Velionis pašarvotas antradienį, rugsėjo 29 d. nuo 4 v. p. p. iki 7 v. v. Šv. Petro bažnyčioje ir trečiadienį nuo 10 v. r. iki šv. Mišių.

Šv. Mišios bus aukojamos trečiadienį, rugsėjo 30 d. Šv. Petro katalikų bažnyčioje 11 v. r. 2224-30 Ave. Kenosha, WI. Velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicago, IL.

Kun. Peter buvo visų mylimas. Ilsėkis Ramybėje.

Nuliūdę artimieji

Piasecki-Althaus FH, 3720 39th Ave. Kenosha, WI 53144,
tel. 262-658-4101; ww w.piasecki-althaus.com

A † A
HENRIKAS SOLYS M.D.

Po ilgos ir sunkios ligos, savo namuose Juno Beach, FL, 2009 m. rugsėjo 28 d., 6:44 v. r. išėjo Amžinybėn.

Dr. Henrikas Solys buvo moterų ligų specialistas. Medicinos studijas pradėjo Lietuvoje, Kaune. Studijas baigė Heidelbergo universitete Vokietijoje. Moterų ligų specialybę įgijo University of Chicago, Lying-In ligoninėje. Dr. Solys ilgą laiką gyveno ir dirbo savo specialybėje Toledo, Ohio. Laisvalaikiu dr. Solys mėgo būti gamtoje ir ypatingai mėgo žvejoti.

Nuliūdime liko: žmona Alicija; sūnus Stepas su žmona Julianne; anūkai Spencer Stepas ir Chase Frost; daug giminių Lietuvoje ir Amerikoje.

Laidotuvės įvyks Juno Beach, FL.

Margumynai

Kinijos ūkininkas augina kūdikio formos kriaušes

Sename kinų apsakyme „Kelionė į Vakarus“ rašoma apie kūdikio formos vaisius, kurių paragavusieji tampa nemirtingi. Šiaurinėje Kinijoje gyvenantis ūkininkas Hao Siandžang nesitiki gyventi amžinai, bet viliasi, kad jo naujos formos kriaušės pelnys

pasisekimą. Šiais metais 45-erių metų ūkininkas išaugino 18 tūkst. kūdikio formos kriaušių. Žinia apie ūkininko sėkmę pasklido internetu ir į vyro sodą ėmė plūsti smalsuoliai, pirkėjai ir žurnalistai.

„Reuters“

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Mielus skaitytojus prašome atsiųsti „Draugo“ pokylio loterijos biuletelių šakneles.**

♦ **Kadangi jaunučių susirinkimas** vyks Ateitininkų namuose, Ateitininkų sendraugių susirinkimą spalio 4 d. 10:30 val. r. ruošime senojoje bibliotekoje, Pasaulio lietuvių centre (vakarinėje pastato pusėje). Tikimės, kad tėveliai, palikę vaikus jaunučių susirinkime, dalyvaus sendraugių susirinkime. Trumpai apžvelgsime praėjusius Sendraugių veiklos metus, rodysime filmą „Misija Sibiras“, kalbėsime apie Ateitininkų kongresą, kuris 2010 m. rugpjūčio mėn. vyks Lietuvoje. Po programos – kuklios vaišės. Labai laukiame visų! Išnaudokite progą pasimatyti su senais draugais, pakalbėti apie prabėgusią vasarą ir išgirsti naujienas. Ruošia Čikagos Ateitininkų sendraugių valdyba: Jolita Kisieliūtė-Narutienė, Ona Daugirdienė (iždininkė), Vytas Čuplinskas ir Irena Karoblytė (nariai).

♦ **Sekmadienį, spalio 4 d., 12:15 val. p. p.** Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, PLC, Weiss Memorial ligoninės kapelionė Nora Aušrienė skaitys paskaitą „Netektis ir gedėjimas“. Kviečiame atvykti. Jei bus pagėdaujančių, bus suorganizuota pagalbos grupė gedintiesiems.

♦ **Čikagos apylinkių šokių ansamblis „Grandis“** pradeda naują veiklos sezoną. Visų ratelių (išskyrus veteranų) pirmosios repeticijos vyks sekmadienį, spalio 4 d., Pasaulio lietuvių centre ir Ateitininkų namuose. Daugiau informacijos suteiks ansamblio vadovė Violeta Fabianovich tel.: 708-422-3556.

♦ **Kviečiame į Lietuvos šaulių sąjungos 90-mečio įkūrimo ir šaulių sąjungos tremtyje 55 metų atkūrimo sukakčių minėjimą-pokylį š. m. spalio 10 d., šeštadienį, 6 val. v.** Šaulių namuose, 2417 W. 43th Street, Chicago, IL 60632. Svečius pasitiks pučiamųjų orkestras „Gintaras“, dainuos Rasa Zubreckaitė, jai akompanuos Jeronimas Vitavičius. Visų laukia skani vakarienė bei baras. Bilieto kaina – 30 dol. Tel. pasiteiravimui: 773-434-3713.

♦ **Spalio 11 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv. Mišių** Pasaulio lietuvių cen-

tro didžiojoje salėje vyks susitikimas su ortopedijos techniku Juozu Križnaušku, kuris drauge su savanorių bendradarbių grupe lankėsi Guatemala. Jis pasidalins išpūdžiais iš šios kelionės, pasakos apie tenyksių žmonių problemas, jiems reikalingą medicininę pagalbą, parodys keletą videomontažų, atspindinčių ypatingai vargingą ir skurdų šalies žmonių gyvenimą. Po pristatymo – kavutė ir pabendraavimas. Kita savanorių grupė į Guatemala išvyksta spalio 16 d. Daugiau informacijos apie šį projektą galima rasti internete: <http://www.rompglobal.org>

♦ **Pianisto Edvino Minkštimo ir violončelininko Dane Johansen koncertas** vyks sekmadienį, spalio 18 d., 12:30 val. p.p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th Street, Lemont, IL. Visus kviečia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦ **Spalio 11 d. 1 val. p. p. Lietuvos** Dukterys ruošia iškilmingus metinius pietus, kurie įvyks „Camelot“ restorane, 8624 West 95th St., Hickory Hills. Kviečiame visą lietuvišką visuomenę savo dalyvavimu prisidėti prie šios organizacijos kilnių labdaros darbų. Pabendrausime, pasivašinsime puikiais pietumis, bus trumpa programėlė. Muzikas Alfonsas Seniūnas ne tik dainuos ir gros, bet ir pakvies visus kartu dainuoti dainų dainėles. Vietas užsisakyti galite paskambinę Gražinai Kazėnienei tel.: 630-243-9131.

♦ **Švento Jurgio parapija Cleveland, 114 metų** ištikimai tarnavusi lietuviams ir visiems jos apylinkės gyventojams, uždaro 2009 m. spalio 18 d. Renkame prisiminimus apie parapiją ir jos praeitį. Kviečiame jus prisidėti prie istorinės Šv. Jurgio parapijos įamžinimo projekto. Skambinkite tel.: 440-364-5650 ir įkalbėkite savo prisiminimą. Telefonas veiks 24 val. per parą iki spalio 1 d. Trumpus prisiminimus raštu galite siųsti Živilei Vaitkienei adresu: 3321 Alla Drive, Seven Hills, OH 44131 arba el-paštu: zivilev@cox.net

Su parodos svečiais bendrauja generalinis konsulas, ambasadorius New York Jonas Paslauskas. **LR generalinio konsulato New York archyvo nuotr.**

New York, Jungtinių Tautų Organizacijos būstinėje, rugsėjo 23 d. atidaryta Lietuvos tūkstantmečio programos paroda „Lietuva: kultūra ir istorija“. Parodą atidarė JT Generalinėje Asamblėjoje dalyvaujantis Lietuvos užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas. Pirmąją parodos dieną ją aplankė daugelio šalių diplomatai, dalyvaujantys JT Generalinės Asamblėjos darbe. Šiuo metu JT narės yra 192 šalys.

Bilietus į „Draugo“ 100 metų sukakčiai skirtą pokylį Willowbrook pokylių salėje š. m. spalio 17 d., šeštadienį, jau galima nusipirkti ir internetu per saugią „Paypal“ sistemą, atsiskaitant su kreditine kortele. Daugiau informacijos rasite „Draugo“ svetainėje adresu: www.draugas.org

Administracija

Lietuvių meno ansamblis „Dainava“, vadovaujamas muz. Dariaus Polikaicio, dainuoja Vilniaus Filharmonijoje, Lietuvoje. **Janet Kriščiūnas nuotr.**

Lietuvių meno ansamblis „Dainava“ ruošia iškilmingus kūrinius ir giedos spalio 25 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Šv. Vardo Čikagos katedroje, šv. Mišiose Evangelijos paskelbimo ir Lietuvos vardo tūkstantmečiui atminti. Vargonuos muz. Ričardas Sokas.

Mišiose taip pat gros ir salėje meninę programą atliks Genės Razumienės vadovaujamas kanklių ansamblis „Gabija“. Pasipuošę tautiniais rūbais, organizacijų atstovai su vėliavomis iškilmingai eis šv. Mišių procesijoje. Visus kviečiame ruoštis ir gausiai dalyvauti.

Daugiau informacijos telefonu 773-735-6677, 773-875-8847.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road.**
Tel. (773) 847-7747.

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Akimirka iš „Lietuvių dienų“ 2008 metais.

www.lithuanianfair.com nuotr.

Los Angeles šeštadienį, spalio 3 d., nuo 11 val. r. iki 10 val. v. ir sekmadienį, spalio 4 d., nuo 11:30 val. r. iki 5 val. p.p. Šv. Kazimiero parapijos patalpose, 2718 Saint George Street, Los Angeles, CA 90027 vyks kasmetinės Lietuvių dienos. Tel. pasiteiravimui: 323-664-4660.